

P. P. C.

SMETONA PRIIMTAS

Nuoširdūs Chicagos Lietuviai tikrai šauniai priėmė prezidentą Antaną Smetoną Palmer House Grand Ball Room, Chicagoje. Susirinkusiųjų tarpe buvo tikrai jaučiama bendras troškimas sulaukti dienos, kai Lietuva vėl bus laisva. Visi iš širdies linkėjo daug gero Prezidentui, Lietuvos vyriausybės oficialiam atstovui.

CHICAGOS SPAUDA PAGERBĖ

Chicagos ir Amerikos lietuviai būtų turėję mokėti nemažiau milijono dolerių, jeigu būtų norima pirkti išgarsinimą, kurį gavo per praeitą kelias dienas. Chicagos spauda tikrai nesigailėjo paveikslų, vietos ir kitų lėšų Prezidento Smetonos išgarsinimui. Chicago Herald-American ypač pasitarnavo Lietuviams savo paveiksais ir puikiu aprašymu sekmadienį, gegužės 4 d., 1941 m.

Kiti laikraščiai, "Chicago Daily News", "Chicago Times" ir "Chicago Tribune" nepaprastai pasirodė savo aprašymais ir paveiksais visose laidose.

KĄ MES DARYSIME?

Jei spėsime iš praeities, tai mes Amerikos lietuviai atsisėdę džiaugsimės, kad anglų spauda mes taip įvertina ir užmiršime visą dalyką. O ką turėtumėm daryti? Chicagos lietuviai turėtų pasiūsty padėkos laiškus ar net vieno cento korteles tiems laikraščiams išreiškiant padėką už aprašymus. Kitaip negalima tikėtis, kad lietuvių ar Lietuvos reikalai gaus net paminėjimą anglų spaudoje ateityj.

ESAME ATSILIKĘ

Amerikos lietuviai tokiais reagavimais tikrai yra atsilikę. Teko sužinoti, jog lenkų organizacijos būdi ir seka tokius dalykus ir kai pasirodo svarbesnis paminėjimas, duoda visiems nariams įsakymus užgirti laiškučiu ar paskambinti telefonu. Jiems ir nepasigaili ir vietos svarbesniems parengimams.

KAM REIKETŲ SIŪSTI

Gali būti klausimas kam tokius užgimus reikėtų siūsty laikraščio redakcijose. "Atsakomasis redaktorius" arba Managing Editor turėtų gauti tokius geros valios pareiškimus ir nuoširdžias padėkas, nes nuo jo pri-

Rooseveltas žada neribotą paramą demokratijoms

Patarėjai užginčija apie Amerikos įstojimą karan

WASHINGTONAS, gegužės 5 d. — Prezidento Rooseveltto pareiškimas, jog Amerikos žmonės "yra visados pasirengę vėl kovoti" už demokratiją, aukštuose administracijos sluogsnuose interpretuojama nauju pažadu neribotos paramos tautoms, kurios kovoja prieš užpuolikus.

Šią kalbą Prezidentas pasakė dedikuodamas Woodrow Wilsono gimtosios vietos paminklą Stauton, Va.

Washingtono sen. Nye pareiškė, jog "jei Prezidentas bando surasti kelius karo paskelbimui, jis bus staiga nustebintas sužinojęs, jog Amerikos žmonės nenori būti įvelti".

Nemini karo

Tuo pačiu laiku lydėjusieji Prezidentą oficialieji žmonės pastebi jog jis nepareiškė, kad amerikiečiai pasirengę, eiti į karą. Jų manymu žodis "kovoti" šiuo momentu reiškia stiprią materialią paramą.

Tuo tarpu Washingtono vis didėja spaudimas specifiniam žygiams siuntimui karo reikmenų Anglijai.

Laukiama, jog netrukus senatas pradės svarstyti kaip tiksliau pasiūsty Anglijai reikmenis.

Tikėjimas

Atidarydamas paminklą Prezidentas pareiškė, jog Amerikos žmonės vyrauja "paprastas tikėjimas laisve ir demokratija pasaulyje".

Už tai Amerikos žmonės kovojo anksčiau ir yra pasirengę vėl kovoti.

Wilsonas tikėjo, pasak Prezidento, jog "demokratija negali išsilaikyti izoliacijoj. Mes sveikiname jog su-

klausio galutinai ar vieni ar kiti straipsniai telpa laikraščiuose. Nereik jojo vardo žinoti; užtenka rašyti: Toks ir toks laikraštis, Managing Editor, Chicago, Ill.

ARBA, ARBA

Brangūs skaitytojai, arba mes lietuviai siūsimė užgimus į laikraščius, arba negausime tolimesnio paminėjimo. Ypatingai svarbu organizacijoms tokias padėkas reikšti šiuo laiku, nes jos atstovauja visuomenę ir atstovaujančiųjų pareiškimas begalo svarbus.

Atsiminkite, "Arba rašysite, arba neskaitysite!"

pratimą ir tikėjimą".

Washingtono gi planuojama praveisti senate balsavimą dėl patiektosios sen. Tobey rezoliucijos, kuria pasisakoma kongrese prieš lydimuosius laivus Anglijon siunčiamiems reikmenims.

Anglai pataikė į 2 kovos laivus

LONDONAS, gegužės 5 d. — Anglija pirmą kartą viešai paskelbė, jog anglų laivų bombos pataikė į vokiečių 26,000 tonų karo laivus Scharnhorst ir Gneisenau, kurie tebėra Bresto uoste.

Aviacijos ministerijos pranešimu Bresto uoste numesta didelis skaičius bombų.

Dokai liepsnose

Abiejose Bresto uosto pusėse pataikyta į dokus, kurie netrukus paskendo liepsnose.

Tai penkioliktoji ataka Bresto apylinkėje nuo to laiko, kai uoste sustoję Scharnhorst ir Gneisenau, kurie yra svarbiausieji Vokietijos karo laivai.

iti anglų bombanešiai suakelė keletą gaisrų St. Nazaire uosto dokuose, apmėtė bombomis Cherbourgą ir Querqueville aerodromą.

Aviacijos ministerija taip pat praneša, jog Norvegijos pajūryje bombomis apmėtyta Vokietijos krovinių laivas apie 3,000 tonų dydžio.

Kaip britai paspruko iš Graikijos

LONDONAS, geg. 5. d. — Admiralitetas paskelbė oficialių žinių, kaip britų gaušinga kariuomenė išsivadaavo iš Graikijos vokiečiams ten pažangiuijant.

Admiralitetas pirmą kartą pripažįsta, kad tame "pasitraukime" britai prarado keletus transportus ir du naikintuvus. Vokiečių lakūnai juos nuskandino.

Pareiškima, kad iš nuskandintų transportų ir karo laivų daugumas kareivių ir jūrininkų išsivadavo.

Britų ištraukimas iš Graikijos pradėtas balandžio 24 d. ir užbaigtas bal. 30 d.

Su britais iš Graikijos paspruko ir daug graikų civilių bėglių, pareiškia admiralitetas.

Malda už Lietuvą...

Courtesy Chicago Daily Times
Lietuvos prezidentas Antanas Smetona su žmona meldžiasi Šv. Jurgio Bažnyčioje, kur pereitą sekmadienį atlaikytą už Lietuvą Pamaldos.

Žinių Santrauka

BEIRUTAS. — Amerikos universiteto prezidentas Bayard Dodge šandien paleido iš paskaitų apie 600 ne Sirijos studentų, po pakartotinių arabų studentų demonstracijų už pronacišką Irako vyriausybę.

KAIRO. — Tūkstančiai pilnai ginkluotų jugoslavų kalnuose tebekovoja prieš vokiečius ir italus.

TOKIO. — Japonijos užsienio ministeris pataria Prezidentui Rooseveltui ir sekr. Hull atvykti Japonijon, kad geriau suprastų Japonijos siekimus.

SANTIAGO, Chile. — Chile diplomatai įsitikinę, jog japonų veržimasis į Peru pavojingesnis šiam kontinentui ir Panamos kanalui, negu visi naciai Chile, Argentinoj, Brazilijoj ir Paragvajuj.

NASHVILLE, Tenn. — Wendell Willkie pareiškė, jog Anglija gali sulaukyti vokiečių invaziją, jei jūros keliai pasiliks atdaryti ir jei jai laimės ore.

U. S. įstojimas pratęstų karą

BERLYNAS, gegužės 5 d. — Komentuodama Hitlerio kalbą Dienst aus Deutschland pareiškia, jog dėl galimo Amerikos įsikišimo į karą sunku spekuliuoti apie karo nusitęsimą.

Si agentūra neaiškiai duoda suprasti, jog karas gali nusitęsti į 1942 metus.

Amerikos įsikišimas į karą tik pratęstų jį, bet jokių būdu nepakeistų galutinų rezultatų, pareiškia agentūra.

Sąryšį su Prezidento Rooseveltto kalba įtakingi vokiečiai pareiškia, jog tai buvo si tik politinė kalba ir įtakos Europoj neturėsianti.

Kovos prie Tobruko susilpnėjo

KAIRO, gegužės 5 d. — Pranešama, jog smarkios smėlio audros sulaukė vokiečių-italų atakas ant apsupto Tobruko.

Generalinis štabas praneša, jog Sollum apylinkėje anglų kariuomenė pravedė sekmingas atakas, padarydama nuostolio priešiui ir suimda ma belaisvių.

Siaurinė Etiopijoj anglų kariuomenė nepaliaujamai žygiuoja italų kariuomenės linkui, kuri pasitraukė Amaba Alagi pusėn.

Vokiečių jėga nepalaužiama Ispėja Anglijos Churchillą

Jugoslavija — anglų intrigų auka Italijai paskiria dalį Balkanų

BERLYNAS, gegužės 5 d. — Vakar naktį Hitleris pareiškė, jog Vokietija ir jos sąjungininkės sudaro galinęs pajėgą, negu bet kokia šiandien pasaulij įmanoma koalicija ir "nei jėga,

nei laikas neprivers mus nusilenkti, jau nekalbant apie palaužimą".

Ką Vokietija laimėjo, pabrėžė jis, "jokia pasaulio valstybė" neįstengs atimti.

Hitleris kalbėjo Kroll operos rūmuose susirinkusiam Reichstagui.

Prieš demokratijas

Savo kalboje Hitleris neįvardino Jungtinių Valstijų, bet kai kurie jo pareiškimai, matomai, buvo taikoma Amerikai.

"Kai šiandien demokratiniai agitatoriai tos valstybės, kuriai vokiečiai nėra nieko blogo padarę, ir kurių pareiškimai, jog vokiečiai ruošiasi tai padaryti, yra neįmanomas melas, grasina savo kapitalistinės sistemos jėga užtroškinti nacionalsocialistinių žmonių valstybę, yra tik vienas atsakymas:

"Vokiečiai niekadys jau nebepergyvens 1918 metų įvykių".

Paula Churchill

"Reichas ir jo sąjungininkai atstovauja tokią karinę, ekonominę, ir virš visko moralinę pajėgą, kuri viršys bet kokias galimas pasaulij koalicijas".

Toliau savo kalboje Hitleris smarkiai puolė Churchillą, Anglijos ministerį pirmininką, kurį jis pavadino "kraugeringiausiu neišmanėliu strategu kokį tik istorija žino".

Jugoslavija, pasak Hitlerio, buvo anglų intrigų auka ir Graikija buvo apvilta.

Kalbėdamas plačiau apie Balkanų karą jis pabrėžė, jog Mussolini "niekadys manęs neprašė net vienos divizijos".

Šiuo metu savo pasiaukojimu Italija gavusi svarbius teritorinius ir politinius plotus Balkanuose.

Nacių atakos Belfaste, Liverpulyj

LONDONAS, gegužės 5 d. — Šandien dienos metu vokiečių bombanešiai pravedė atakas ant Belfasto, šiaurinės Airijos sostinės; Liverpoolio ir kitų vietų Anglijoj ir Škotijoj.

ORAS

Dalnai debesuota ir šilto. Pietų vėjai.

Saulė teka 5:40 val., saulė leidžias 7:54 val.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

Pagerbė savo kleboną

Sioux City, Iowa. — Seniai rengiamės prie šv. Jurgio šventės, mūsų didžiai gerbiamo klebono vardadienio.

Balandžio 23 ir 27 dieną puikiai pasisekė padaryti malonus surprizas klebonui kun. Jurgiui Česnai. Esame tikri pasisekimu, nes nepaprastai daug parapijonų susirinko mišioms. Laukėme gerb. klebono, nes norėjome pamatyti jo nusistebėjimą gražiai papuoštu altoriu. Tik neužilgo išgirdome atidarant zakristijos duris. Atkun. Jurgis Česna jau ėjo ir žiūri į puikiai papuoštą altorių ir tai dar jo mėgiamausiomis gėlėmis — raudonomis rožėmis ir lelijomis. Pastebėjome linksminą ir pasigerėjimą. Mums dideliai džiugu ir malonu: palinksinome mūsų dvasios vadą! Karštai meldėmės už jį, o po mišių skubinomės jį pasveikinti.

Tai buvo šv. Jurgio dienoje. Bet dar ne viskas! Parapijiečiai dar toliau tykia, vieningai ir sumaniai rengėsi prie pagerbimo programos.

Bal. 27 d. suėjo pilnutėlė salė ir 7:30 val. vak., parapijos komitetas: P. Adamonis, P. Pakenis, P. Yodelis, P. Didžpetris, P. Gogelis ir P. Grakauskas įvedė vardadienio celebrantą. Visi atsisostojome, o linksmai nuotaika ir džiaugsmas kuteno mūsų širdis. Už trumpos valandėlės parapijos komiteto pirmininkas P. Adamonis paskelbė programą. Uždangai prasiskleidus, pasilėjo skardūs choristų balsai linksma kleb. kun. Jurgio Česno pasveikinimo daina:

Po to religinio numerio, Onutė Sunklaidytė pašoko, kad net plojimai antrą kartą iššaukė pakartoti. Dar sykį choristų balsai susipynė į harmoningą dainą, "Pavasario rytas" ir iškilmingai, nuosirdžiai padainavo "Vivat Pastor Bonus!" (Gyvuok gerasis vadove).

Klebonas, pilnas džiaugsmo, gražiausiai dėkojo parapijonams už malonų vakarėlį ir gražias dovanas. Dideliai džiaugėsi dvasine dovana ir visų prašė maldų. Tada atidarė lagaminą ir... oi, oi! kokių ten kompart-

Kaip tave mylim, mylėk savo vaikus!

Tada choristė, B. Vakulskaitė, gražiausiomis poetų mintimis pasveikino kleboną ir įteikė choristų dovanėlę — dvasinių gėlių. Po to, vėl išgirdome malonų giedojimą "Giesmė į šv. Jurgį" ir dainą "Gale lauko toli".

Kažin kur pabėgo P. Adamonis? Ot, štai, jau ir ant estrados su dideliu gražiu, juodu lagaminu. Rimtai prabilo į kleboną. Nuosirdžiai sveikina visų parapijonų vardu, pareikia visų norą būti darbščiais parapijonais tėvynės ir Bažnyčios gerovei, ypač, visur ir visuomet būti klebonui parama. Baigė šiais žodžiais: "Gerb. klebonai, gyvuok mūsų parapijų ilgiausius metus!" ir įteikė dovaną nuo parapijonų.

Tuo suskambėjo džiaugsminga, energinga daina "Lai gyvuoja tėvelis!" Po to choras sugiedėjo "Ave Maria", kuria vienas žymus muzikos rašytojas susipažinęs su mūsų klebonu buvo įkvėptas rašyti giesmę į šv. Pamelę ir ją pavadė kun. Jurgiui Česnai. Giesmė patraukiančios ir pakeliančios harmonijos, dideliai pamaldai ir maloni. Taip, muzikos rašytojas pažūrėjo į kun. Jurgio sielos gelmes ir tikriausiai atspėjo mūsų pamaldų, malonų ir pagyrimo vertą kleboną.

Po to religinio numerio, Onutė Sunklaidytė pašoko, kad net plojimai antrą kartą iššaukė pakartoti. Dar sykį choristų balsai susipynė į harmoningą dainą, "Pavasario rytas" ir iškilmingai, nuosirdžiai padainavo "Vivat Pastor Bonus!" (Gyvuok gerasis vadove).

Klebonas, pilnas džiaugsmo, gražiausiai dėkojo parapijonams už malonų vakarėlį ir gražias dovanas. Dideliai džiaugėsi dvasine dovana ir visų prašė maldų. Tada atidarė lagaminą ir... oi, oi! kokių ten kompart-

Kaip neims džiaugsmas, Kaip neims linksmybė, Kad mūsų klebonas sveikas gyvuoja! Sveikas ir linksmas būk per visus laikus.

NERA JUOKAI

Charles W. Johnson, 21 m. amž., Peoria, Ill., federalinių autoritetų kaltinamas, kad jis vartoja nelaisniuotą radijo transiterį ir įsiskverbia į vyriausybės radijo susisiekimus dėl juoko apsimedamas nacių agentu. Bet autoritetai aiškina, kad tas nėra juokai daryti kokių nors kliūčių vyriausybės orinoms bangoms. Už tai yra numatyta bausmė iki dviejų metų kalėti ir dar 10,000 dol. bauda.

mentų! Sakė, "tik vyskupai ir prelatai turi tokį gražų lagaminą. O iš jo išėmė tokią kamžą, kuri niekad nesiraukšlėja."

Džiaugėsi mūsų klebonas, bet sykiu su juo ir mes, jį mylintieji parapijonai. Ypač linksmas, kad ir mes, siouksaidiečiai, esame laimingi turėdami gražiai vedamą parapiją ir šia proga galėjome pareikšti mūsų meilę, pagarbą ir dėkingumą viso to užsipelniusiame kun. Jurgiui Česnai.

Neseniai Ražančiaus draugystės moterys įtaisė ypatingai gražius uždangalus altoriams. Sužinojau, kad A. Uselienė, Ostin, Varley, Jokubauskienė, A. Bernauskienė ir M. Sinkūnaitė juos taip gražiai išsiuvinėjo ir apmezgė. Niekad dar nemačiau tokių gražių uždangalų. Jie altoriui labai gražiai papuošė. Žinau, siouksaidiečiai gėrisi jais ir yra nuosirdžiai dėkingi Ražančiaus draugystės moterims, kurios juos įtaisė, ir moterims, kurios juos pasiuvo.

Ten buvęs

Visas pasaulis, žemai lenkdamas galvą prieš Motiną, atiduodamas jai pridėramą meilę, skiria Motinai Motinos Dieną.

UNIVERSAL RESTAURANT
Suteikiame Patarnavimą Vestuvėms, Krikštynoms ir kitokiems Bankietams Linksmas Patarnavimas Visiems
756 W. 31st Street
A. A. NORKUS, Sav.
Tel. Victory 9670

600 METŲ KAIP MIRĖ L. D. K. GEDIMINAS

Sie 1941 metai galėtų pasaulio kraštai, — reikalinga dintis Gedimino sukaktuvių keletą istoriškų studijų, žemetais, nes bėgyje visų šių metų pridera mums jungti menį paveikslų rinkinio ir t.t. Jau dabar spaudoje matome įvairių lietuvių tautai naudingų sumanymų, kuriems vykdyti be abejo reikalingos lėšos. Jas mes rasime dirbdami talkoje. Lietuvos Pasiuntinybė iš savo aprėžtų kreditų pati ketina kiek nors šiam svarbiui reikalui paskirti pinigų ir tuomet pati ragina visus Lietuvos garsios senovės gerbėjus paaukauti kiek nors, kad ju biliejus būtų vieningas dvasia ir gausingas darbas.

Tie patys rusai, kurie šian dien lamdo Lietuvą kaipo Markso fanatikai ir caro Petro I garbintojai, Gedimino laikais turėjo ją gerbti ir ieškoti jos draugystės.

Kiekviena lietuvių kolonija kaip mažą ji nebūtų, teškai savo malonia pareiga pagerbti Gedimino vardą ne tik savųjų tarpe, bet ir kitataučių tinkamiausiu ir galimai iškilmingiausiu būdu. Mūsų mokyklos, istorijos, mokslo ir literatūros draugijos, patrijotų laikraščių redakcijos, mūsų istorininkai ir literatai, garbės ženklų nešiotai ir karų veteranai, — visi kviečiami į Gedimino, Vilniaus įkūrėjo, jubiliejinį darbą.

Kad įgaumėm geresnį supratimą kaip Gedimino laikais atrodė ne tik Lietuvos padangė, bet ir kiti pasaulio kraštai, — reikalinga dintis Gedimino sukaktuvių keletą istoriškų studijų, žemetais, nes bėgyje visų šių metų pridera mums jungti menį paveikslų rinkinio ir t.t. Jau dabar spaudoje matome įvairių lietuvių tautai naudingų sumanymų, kuriems vykdyti be abejo reikalingos lėšos. Jas mes rasime dirbdami talkoje. Lietuvos Pasiuntinybė iš savo aprėžtų kreditų pati ketina kiek nors šiam svarbiui reikalui paskirti pinigų ir tuomet pati ragina visus Lietuvos garsios senovės gerbėjus paaukauti kiek nors, kad ju biliejus būtų vieningas dvasia ir gausingas darbas.

P. Zadeikis,
Lietuvos Igal. Ministras

Brazilija Ragina skaityti knygas

Organizacijos ir mokyklos turi nemažus knygynėlius, kuriuose yra įvairaus turinio lietuviškų knygų. T.

DR. KARL NURKAT
(Nurkaitis)

Atsakančiai ir prieinama kainą pritaiko akinius. Kiekvieną dieną randasi: **DIDŽIULEJE BUDRIKO KRAUTUVEJE**
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 3089

Būkite Malonūs SAVO AKIMS
Tik viena pora akčių visam gyvenimui. Saugokit jās, leisdami iškaminti jās moderniausia metodu, kuris regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO priimkite akinius, kurie padalina visą akčių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

PASKOLOS

— namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis išmokėjimo Planas.

PAVASARIS ARTEJA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI.

Tapkite Finansiniais Nepriklausomii!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR ISTVERMES REKORDAS
45 Metai Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nė Vieno Kliento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

čiau tenka pastebėti, kad lietuviai, ypač jaunimas, lietuviškų knygų mažai skaito.

Reikia atsiminti, kad knyga yra geriausias žmogaus draugas. Mūsų jaunimui būtinai reikia kuodaugiausia skaityti knygų, nes tai lavina protą ir sielą. Jaunimas, užuot tuščiai leides laiką, turėtų kuoplačiausiai naudotis mūsų knygynėliais ir skaityti lietuviškas knygas bei laikraščius. (L.)

Smulkūs "Drauge" skelbimai nedaug kainuoja, bet rezultatai esti geri. Bile kokių reikalų pasiskelbk "Draugo" "Classified" skyriuje.

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Most Modern Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES PHONE LAFAYETTE 3612

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4648
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARDS 4787
Namy tel. PROspect 1930
Tel. YARDS 5921.
Res.: KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REpublic 7868

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Rez. tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet,
1-4 ir 6:30-8:30 vakare

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2156 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2-4 ir 7-9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Res. Tel.: HEMlock 8180
Tel. YARDS 2946

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3 Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANal 7329

DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.
Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namy telefonas VIRginia 3421

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12,
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street

Tel. CANal 5963
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Ofiso Tel.: Resid. Tel.:
VIRginia 1886 PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus.

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Rez. tel. FLAza 3200
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną
Kautynėse per nepriklausomybės karą mes parodėme pasauliui, kad esame laisvės verta tauta.
Gen. Skrupskis

NEWS FACTS by GEORGE

ATLANTA, GA.
SAM YALE, COLORED, WORKING IN A LOCAL SIDE SHOW HERE, WAS REFUSED INSURANCE BECAUSE OF THE DANGEROUS WORK HE HAD TO PERFORM DAILY-- HE IS A PROFESSIONAL TARGET!

CAIRO, EGYPT.
EXCAVATORS HAVE DISCOVERED THE CELEBRATED "HALL OF COLUMNS" WHICH HAD BEEN BUILT BY THE FATHER OF THE GREAT EGYPTIAN KING RAMESES II. THESE MONUMENTS IN LOWER EGYPT TELL OF THE EXPLOITS AND GLORY OF THE ANCIENT KINGS!

KOKS DABAR VILNIUJE GYVENIMAS

Tūkstančiai lenkų – Lietuvos piliečiai. – Žydai visose įstaigose. – Rusifikacija. – Lietuviai ujami labiau negu Bociansko laikais.

Iš okupuotosios Lietuvos gauta žinių apie liūdną lietuvių padėtį Vilniaus krašte. Įstaigose iš lenkų okupacijos laikų yra pasilikę daug lenkų šovinistų, kurie visokiais būdais stengiasi išsi- laikyti savo pozicijose. Jie gerinasi okupantams, kad netektų užleisti dominuojančios vietos. Kiekvieną lietuvių pasireiškimą apšaukia šovinizmu.

Kadangi bolševikų valdžia remiasi senu visų okupantų dėsniu: "Skaldyk ir valdyk", tai prieš lenkų šovinistus nesima reikalingų priemonių. Bolševistinė Lietuvos valdžia suteikė Lietuvos pilietybę ne tik visiems tiems lenkų valdininkams ir kolonistams, kurie Varšuvos valdžios buvo atsiųsti į Vilnių kraštui lenkinti, bet ir dešimtims tūkstančių lenkų atbėgėlių, kurie niekada nieko bendro su Lietuva neturėjo.

Pajutę valdžią saviškių rankose, įžuliai laikosi gau- singi Vilniaus žydai. Jų pri- grūsta visose įstaigose. Net Vilniaus vykdomojo komi- teto pirmininku (burmistru) paskirtas žydas "draugas" Vitas. Žydai taip pat į kiek-

vieną pastabą dėl lietuvių tautos bei kalbos respekta- vimo atsikerta tuo pačiu, kaip ir lenkų šovinistai: "Dabar ne Smetonos laikai!"

Lietuvių sunkumai dar to- li gražu nesibaigia. Vilniaus krašte intensyviai varoma rusifikacija, kaip lygiai ir visoje okupuotoje Lietuvoje. Nors vilniškių rusų tėra nedidelė mažuma, bet net Vilniaus antruoju burmistru paskirtas "tovarišč" Ivan Garin. Pagaliau, kelia gal- vas ir neskaitlingi Vilniaus gudai, kuriuos palaiko Min- skas. Raudonosios Gudijos pirštas Vilniaus krašte ge- rokai jaučiamas, ypač kad jį diriguoja Maskvos impe- rialistai, kurie teisingai skaičiuoja, kad su guda- jie nepalyginamai lengviau apsidirbs, ne kaip su lietu- viais. Prie gudų prestižo pa- kėlimo prisideda ir ta ap- linkybė, kad į Minską nuo- lat važinėja įvairios Lietu- vos bolševikų komisijos mo- kytis, kaip reikia dezorga- nizuoti kraštą.

Visoje šioje Maskvos im- perializmo, lenkų šovinizmo, gudų ir žydų įžulumo mai- šatyje lietuvių padėtis da- rosi be galo sunki. Nors į Vilnių perkelti keli komisa-

riatai, tačiau nuo to lietu- viams niekuo nepasidarė ge- riau. Jeigu jau Kaune nėra laisvo kampo, tai Vilniuje lengviau kupranugariai pra- lysti pro adatos skylutę, ne- kaip surasti vietą bent per- nakvoti. Tokių būdu lietu- viai, per 19 metų guiti len- kų okupantų Bociansko ti- po vaivadų, dabar jaučiasi ujami naujų okupantų bei jų talkininkų.

Kaip žinoma, raudonoji Lietuvos valdžia yra nuta- rusi iki gegužės 1 d. per- kelti į Vilnių "laisvosios" Lietuvos sostinę. Turint gal- voje sunkumus patalpoms komisariatams surasti, bu- vo paskirta specialinė komi- sija, kuri turi išspręsti šią problemą. Lietuviškieji bolševikai turi galvoje ge- gužės 1 d. šventės progą pa- demonstruoti savo sovietiš- kąjį "patriotizmą": Štai mes perkėlėme sostinę į Vilnių! Nors tuo pat metu Vilniaus ikūrėjas Gediminas, Vytau- tas ir kiti Vilniaus didybės kūrėjai yra pravardžiuoja- mi "feodalais", kuriems ne vieta sovietinėje Lietuvoje.

Pagaliam, siena su sovietų Gudija buvo nustatyta pa- gal Maskvos imperialistų arbitražą, neatsižvelgiant į jokias lietuvių tautos teis- ses. Tad gegužės 1 d. numa- tytosios išklmės tebus pa- prastas bolševikinių frazių švaistymas, tarnaujas rau- donojo despotizmo liaupsini- mui. Okupavęs visą Lietu- vą, uždaręs visą lietuvių tautą į kalėjimą, Stalinas gali leisti Sniečkams, Pale- ckiams ir Gedvilams pažais- ti sovietiškojo "patriotizmo" žaislu.

Pagaliam pastebėjime, kad Vilniuje plinta net kal- bos, jog sovietinės Lietuvos sostinė visai į Vilnių nebū- sianti perkelta. Ten reiškia- si srovės, kad Vilnius būtų paskelbtas autonominiu vie- netu, o sostinė palikta Kau- ne. Ar tokios srovės yra pa- siekusios įtakingesnes bol- ševikų sferas, ar tai tėra baitis ir Tauba Zilenkovič, lenkų endekų ir pilsudski- o Kauno apygardos teismo ninkų provokacijos, netur- jome galimumo išaiškinti.

APSAUGOS VIRŠININKAS

Britų lordas Beaverbrook, buvęs lėktuvų gamybos ministras, paskirtas Angli- jos karinės gamybos minis- tru su "valstybės ministro" titulu.

Tačiau mūsų informatorius į tokias tendencijas kreipia mūsų dėmesį. Netolima atei- tis parodys, kiek tokios kal- bos turi pagrindo.

Maliukovič, Juršė, Grigorijus – Lietuvos liaudies tarėjai

"Draugas" J. Paleckis pa- skelbė ukazus subolševikin- to aukščiausiojo teismo "liaudies tarėjams" skirti. To teismo tarėjais esą "iš- rinkti" (kas juos rinko?) Maliukovič B., Rašelis A., Juršė K., Bagdonavičius K., Zaremba K., Grigorijaus sū- nus, Šukštaitė J. ir Maska- liūnas J., Ipolito sūnus. Ten- ka pastebėti, kad Lietuvoje lietuvių tarpe Grigorijų ir Ipolito sūnus nėra žinomi. Tad šie "tarėjai" bus arba pavardes sulietuvinę masko- liai, arba iš Vitebsko atvy- kę subolševikinti lietuviai.

Vilniaus apygardos teis- mo nariais paskirti P. Gry- ševikų sferas, ar tai tėra baitis ir Tauba Zilenkovič, lenkų endekų ir pilsudski- o Kauno apygardos teismo nariais M. Skarinskis, A. Trumpickis ir O. Demskytė.

TELIKO 10 DIENŲ ĮSTOTI Į "DRAUGO" PASKELBTĄ RAŠYMO KONTESTĄ

\$20.00 bus dalinama dovanomis mokyklų vaikams ir jaunuoliams!

Štai, puikiausia proga vi- siems pradžios ir vidurinių mokyklų mokiniams įstoti į labai naudingą contestą ir laimėti dovanų. "Draugas" tą progą siūlo visiems vai- kučiams ir jaunuoliams.

Kontesto tema, "Kas da- bar dedasi tėvų krašte, oku- puotoje Lietuvoje?" yra la- bai aktuali ir pravartu kiek- vienam žinoti svarbą. Šis contestas kaip tik ir patieks žinių pagalbę.

Būsime labai dėkingi, jei malonėsime vaikams savo pa- sakojimais duoti medžiagos tam contestui, nurodyti, kad "Drauge" jie gali rasti te- mai reikalingų žinių. Taip pat labai svarbu tą kontes- tą išpopuliarinti, kad kuo daugiau vaikų jame daly- vautų.

Taisyklėse pažymėjome, kad vaikai siųstų rašinius per savo mokytojas, nes Tamstos galėsime geriau su- kontroliuoti, kiek tas dar- bas bus savarankiškas.

Labai džiaugsimės, jei malonėsime prie progos "Drau- gui" pranešti, koks contestu susidomėjimas.

Ta proga drįstame Tams- tos prašyti kartkartėmis ši- tą parašyti "Draugui", bent žinelių iš savo apylinkės, reportažų ar straipsnelių, ypač į jaunimo ir moterų – auklėjimo skyrių. Iš savo pusės mes norime pranešti, kad mes esame nusistatę skirti daugiau dėmesio lie- tuviškoms mokykloms. Tos minties vedami skelbiame contestą, tų minčių vedami padarėme savo laikraščiu- interview su mokytojais; šių reikalų stengsimės ne- užmiršti ir ateityje.

Penki chiegiečiai išrinkti teisėjais

Šiuo pranešame, jog pen- ki gerai žinomi čikagiečiai pakviesti konkurso teisėjais. "Draugo" administracija parinko juos iš įvairaus luo- mo ir profesijos.

Pirmas konkurso teisėjas yra kun. Bronius Grinius, Visų šventųjų parapijos vi- karas ir lietuvių kalbos mo- kytojas Mundelein semina- rijoje. Kun. Bronius yra pa- reiškęs entuziazmo contesto klausimu. Antras teisėjas y- ra Sofija Bajorinaitė, moky- toja, daug veikusi lietuvių jaunimo tarpe. Trečias teis- sėjas K. Račienė, daktaro Račkaus žmona. Ketvirtas teisėjas adv. Juozas Peters ir penktas komp. Antanas Pocius. Abu yra žymūs vei- kėjai lietuvių tarpe.

Kontesto taisyklės

1. Konteste dalyvauja lie- tuviškųjų mokyklų mokiniai sudarydami dvi grupes: a. Aukštesnės mokyklos – akademijos; b. Pradžios mo- kyklos.

2. Kontesto tema: "Kas dabar dedasi tėvų krašte – okupuotoje Lietuvoje".

3. Pageidaujama, kad bū- tų rašoma lietuvių kalba.

4. Rašyti švariai, aiškiai išskaitomai, vienoje lapo pu- sėje, kairiame puslapio šo- ne paliekant laukus ir per- daug nesugrūsti eilučių.

5. Rašinio didumas: a. Aukštesniosioms mokyk- loms – akademijoms apie 700 žodžių,

b. Pradžios mokykloms – apie 300 žodžių.

6. Rašiniai turi būti pri- siųsti contesto komisijai iki š. m. gegužės 15 dienos.

7. Po rašiniu pasirašyti slaptyvardė, o atskirame už- lipintame vokelyje įdėti pa- aiškinimą kokia pavardė a- tatinka tai slaptyvardė, taip pat koks autoriaus adresas ir mokyklos vardas.

8. Siųsti per savo moky- tojus adresu: "Draugas" contesto komisija, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

9. Prieš mokslo metų pa-

baigą contesto komisija pa- skelbs, kas laimėjo dovanas. Geriausiai parašęs aukštes. mokyklos-akad. auklėtinis-ė gaus dovaną 5 dolerius, ant- ra dovana – 3 dol., trečia – 2 dol. ir dar septynios dovanos kitiems – gražios, įdomios knygos.

Geriausiai parašęs pra- džios mok. auklėtinis – gaus dovaną 5 dolerius, ant- ra dovana – 3 dol., trečia dovana – 2 doleriai, kitos septynios dovanos – įdo- mios knygos.

10. Geriausiai parašytieji rašiniai bus išspausdinti "Drauge". Ant laimėtų kny- gų bus redakcijos įrašas, kad tai dovana contesto lai- mėtojų, pažymint jo pavar- dę. Laimėtojų pavardės bus paskelbtos "Drauge".

"Draugo" redakcija

PLATINKITE "DRAUGĄ"

ARTHRITIS

Don't despair of relief from terrible Arthritis due to Sulphur deficiency. Small daily dose. Money back if no relief after 30 days' dosage. Begin taking TODAY. Your Druggist has SULPHO-KAPS

LEO NORKUS, Jr.

DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to išdirbėjai nu- sprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NEC- TAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rū- šies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

WHIRLWAY WHIRLS TO NEW KENTUCKY DERBY RECORD

("Draugas" Acme telephoto)

Whirlaway, bearing the colors of Warren Wright, winning the 67th running of the Kentucky Derby, taking victory by eight lengths and setting new Churchill Downs record of 2:01.5 for the mile and a quarter. Staretor was second, and Market Wise, third. A crowd estimated at 100,000 saw the race.

Color brush the gray
...the Smart, Modern Way

CLAIROL
BRUSH
Touch up
CRAYON

Why tolerate that irritat- ing gray that so disturbs the color harmony of your hair? Touch it away safely with this new Clair- ol Brush Crayon. It per- mits coloring from the root out without dripping or smudg- ing, and is the perfect answer to in-between tintings or those distracting first gray hairs. In a smart "carry-every- where" case that opens in a jiffy ready for use. \$1 ... Refills 50c ... in 12 natural-looking shades.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei nepradoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūra. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėlėmis), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmenišku. Pasiunčiosios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams šunių žveikintus ir geriausius linkėjimus! Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešių. Daugeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Vokiečių-Sovietų konfliktas ir Lietuva

Pastaromis dienomis laikraščiai skambiais atgaliviais paskelbė esą vokiečiai išlaipinę Suomijoje didesnę kariuomenės skaičių. Kalbama ir rašoma apie vokiečių kariuomenės telkimus įvairiose vietose Rytuose. Minimi ir kiti reiškiniai, kurie derinasi prie aukščiau suminėty. Iš kitos pusės, Sovietai pradėjo rašyti ir skelbti aliarmuojančių žinių, kokių ligišiolinė raudonoji spauda nebuvo pratusi skelbti. Jau niekam nebe paslaptis, kad Sovietai nėra, prie dabartinio Vokietijos pajėgumo, ir bendros situacijos, konfliktui pasiruošę. Sovietų politika diktuoja baimės ir noro laimėti laiko. Tačiau, paskutiniai reiškiniai vokiečių-sovietų santykių padangėje kalba už tai, kad tie santykiai yra pusėtinai pašliję, nors iš to, bent tuo tarpu, negalima daryti aliarmuojančių išvadų.

Tų dviejų milžinų santykių pasigadinimas nestebina nei lietuvių nei bendrai pasaulio. Retas lietuvis, dar savo laiku, betikėjo Pilsudskio-Hitlerio užmegstų santykių nuosirdumu ir neabejojo tų santykių krachu. Lygiai niekas, dargi nei rusas nei vokiečiai netikėjo ir netiki, kad vokiečių-sovietų santykiai būtų pastovūs, turį gilesnes šaknis, natūralūs ir ilgesnės datos.

Lietuviai niekada neabejojo, kad sovietų-vokiečių susikirtimas neišvengiamas dalykas ir turi anksčiau ar vėliau įvykti. Tai nėra tik "wishful thinking", koks esti madoje ir kuris mūsų tautai tiek daug kainavo.

Vokiečių-sovietų konflikto atveju kyla klausimas ir persi mintis, ką tas Lietuvai žada. Pasirinkimo tokiu atveju mūsų tautiečiai neturėtų. Įvykiai vystytųsi nepriklausomai nuo mūsų.

Jeigu laisvas lietuvis turėtų pasirinkimą, o kada nors jį turės, jis pasisakytų norįs gyventi nepriklausomai nuo savo kaimynų, pilnu, laisvu gyvenimu. Ligi mūsų kas atsiklaus, tenka skaityti, kad vokiečių-sovietų konflikto pasekoje, sovietai neabejotinai bus išstumti ne tik iš Lietuvos, bet iš visų žemių, kurias šio karo bėgyje pasigrobė.

Lietuviai tėvynėje dalinai atsidustų. Atsidustų ne dėl to, kad tikėtų atgauti visa, ką šiame kare bus nustoję ir, kad tokia permaina reikėtų vargų galą, bet dėl to, kad mūsų tautiečių būklė palyginamai ir summa summarum pagerėtų. Tačiau, reikia manyti, tai tebūtų viešos okupacijos pakeitimas kita. Lietuviai maksimum galėtų tikėtis iš naujųjų "išlaisvintojų" tiek, kiek turi Slovakija ar Čekija. Tokia būklė nepatenkina čekų, slovų, ji negalėtų patenkinti ir pilną laisvę pamilusio lietuvių. Jokio pagrindo nėra manyti, kad mes būtumėm traktuojami geriau. Tokią situaciją tektų skaityti prozorine, kuri tęstųsi iki karo galo.

Lietuviai žino, kad britai savo pastarimuose su sovietais šio karo išvakarėse atsisakė suteikti savo palaimą sovietams "garantuoti" Pabaltės valstybių saugumą. Iš kitos pusės, Prezidentas Rooseveltas pernai rudenį ir praeitą mėnesį pareiškė savo viltį matyti Lietuvą ir kitas Pabaltės tautas laisvas. Tai valstybės vyras, kuris laiko ir vykdo žodį. Galimų įvykių išvakarėse pravartu susidaryti aiškų vaizdą, kas Lietuvai neša pilną laisvę ir pilną nepriklausomybę.

Amerikos lietuviams tenka didžiulis, kad trečdalis tautos gyvena valstybėje, kuri ne tik nėra priešinga Lietuvos nepriklausomybei, ne tik nepripažįsta Lietuvai padaryto smurto, bet aiškiai, viešai ir pakartotinai pabrėžia savo siekimus ir paremia lietuvių viltį.

Toji parama karui pasibaigus, reikia manyti, bus galinga, sviri ir lemianti.

Amerikos vaidmuo

Nieks šiandien negali tikrai pasakyti, kas gali atsitikti su Europa. Nieko tikro apie tai negali pasakyti nei karo nei politikos ekspertai. Sunku yra išpranašauti ir tai, ką Hitleris darys toliau ir kaip elgsis santykiuose su Amerikos kontinentu, jei, atsitikime, jam pavyktų visus kitus kontinentus užvaldyti.

Dėl to, Amerikos katalikų (angliškoji) spauda, jos didelė dauguma, laikosi to nusistatymo, kad šio krašto politinė linija būtų vedama tokia kryptimi, kuri atsakytų ne tik šių dienų, bet ir ateities reikalavimams.

Toji spauda tikrai rimtai ir įtikinančiai nurodo reikalą kelti šio krašto žmonių patriotizmą, stiprinti jo ne tik materialinį, bet ir moralinį pajėgumą. Jinai pabrėžia didžiausio reikalo visomis galimomis jėgomis ginkluotis, kad, atsitikime, būtų galima pasekmingai atremti Hitlerio puolimą. Iš kitos pusės, katalikiškoji spauda nepritaria tai agitacijai, kuri nori įstumti Jungtines Amerikos Valstybes į Europos konfliktą. Ji stovi už tai, kad būti pasiruošusiems tikrai gintis ir, be to, savo jėgas laikyti rezerve. Mat, numatoma, kad nepaisant kaip užsibaigs dabartinis karas, Amerikos vaidmuo pokarinėje pasaulio rekonstrukcijoje bus tiesiog milžiniškas. Dėl to reikią taupyti visokius krašto išteklius ir laikytis "normalumo nucleus'o" padėtyje. Stovima prieš ginkluotą intervenciją, bet už stipriausią pasaulyje neutralinę jėgą, kuri galėtų ir, žinoma, pajėgtų atstatyti gyvenimą ir tvarką karo nualintose tautose.

Tiesioginiai, mat, įsimašius į karo konfliktą, toji jėga, kuri po karo bus labai reikalinga, taip pat galėtų būti sunaikinta.

Toks Amerikos katalikų spaudos nusistatymas, be abejonės, yra rimtas ir jam daug kas pritaria.

Džiaugiasi amerikiečių veikla

"Amerika" rašo:

"Vienas neva bolševikas, gyvenęs kadaise Brooklyne, atsiuntė savo gazietai ilgą laišką, kuriame pasisako gavęs kelis jos numerius, kuriuose atradęs žinių ir apie Amerikos lietuvių jaudinimąsi paversta Lietuva. Tas save bolševiku laikęs lietuvis laiško gale taip rašo:

"Mes čia... mažai sukame galvas, kuomet iš spaudos matyti, kad jūs ten Amerikoje būdami sielojate ir kartais net triukšmaujate. Dovanokite, čia nėra koks prikišimas, o tik pastaba, nes amerikiečiai visuomet buvo jauslūs savo žmonėms ir savo Tėvynei. Kitais žodžiais sakant: mes to visko nesmerkiame, o tikrai džiaugiamės".

"Ir kaip nesidžiaugs pavergtos Lietuvos lietuvių, kai žino, kad laisvi lietuvių amerikiečiai sielojasi Lietuvos žmonių vargais! Tik "Laisvės" trumparegiai negalėjo išskaityti, kas tame laiške tikrai norėta pasakyti. Jame išreikštas džiaugsmas, kad Amerikoje mažai lietuvių tautos išdavikų".

Griežtai, bet teisingai

Sąryšyje su vedamais inteligentų žudymais Lietuvoje, "Sviesa" rašo:

"Komunistai jau išties paverė Lietuvą viena didžiule skerdykla, kur jaučių vietą užėmė inteligentija. Paskiausios žinios sako, kad jau apie 30,000 inteligentų Lietuvoje yra "išvalyta". Kraštas lieka be vadų, tortūrų įbaugintas, masinių žudynių ir tremimų pritrenktas. Viena liaudis tik stebuklo padeda ma galės pakelti laisvės kovą ir ją išvesti iki galo. Lietuvių tautai rašomas mirties dekretas!

"Gal gi jau mūsų Tauta iš tikrųjų tiek išsigimė, tiek pasidavė kitiems, kad nė nebeverta laisvai gyventi, nebeverta iš viso ant šios žemės paviršiaus maišytis kitų tautų tarpe. Jokios tautos joks žmogus nesielgtų su savo tautiečiais taip, kaip su savo kraujo broliais elgiai lietuvių komunistai. Atrodo, pats velnias juos apšėdo ir pajungė rusų imperializmo tarnybai, kaip bevalius vergus. Jie šaltai smeigia durklą į kito lietuvių širdį, kad tik Rusija galėtų plėsti savo sienas! Joks sveiko proto žmogus to neįstengia suprasti. Azijatai visada būdavo žiaurūs, bet dabartinius azijatus jau pralenkia savi niekšai. Tie, kurie Lietuvoje ir užsieniuose rėkia prieš mirties bausmę, demonišku šėlimu plauja dešimtis tūkstančių nieku nekaltų žmonių".

("Draugas", gegužės 6 d., 1916 m.).

Sventas Tėvas rūpinasi sutaukinti kariaujančius... "Baltuosius Rūmus aplankė šv. Tėvo pasiuntinys, arkivyskupas Bonzano. Šv. Tėvas pataria prezidentui Wilsonui stoti tarpininku kariaujančioms valstybėms. Be abejonės, visos kariaujančios šalys nori taikos. Bet nei viena jų neturi tiek drąsos prisiminti apie jos sąlygas. Jei atsirastų koks tarpininkas, gal ir sutiktų jos taikintis. Gi tokiu tarpininku galėtų būti ne kas kitas, kaip tik didžiosios Suv. Valstybių Respublikos prezidentas.

Vokietija ir Turkija nebaigs karą viena be kitos... Tuomi Vokietija nori užtikrinti Turkijai pergalę ir kad ji šiame kare nieko nenusotos.

Anglai atsilygina airiams už sukilimą... Numalšinus revoliuciją, tarpe sušaudytų airių vadų yra ir Joseph Plunkett. Per pastaroju du šimtmečiu Anglijos vyriausybė nužudė net aštuonis tos šeimynos sąnarius. Plunkettų pavardė užima svarbią vietą Katalikų Bažnyčios istorijoje.

Vokietija atsakė Suv. Valstybėms... Vokietija savo atsakyme pažymi, kad jos nardomieji laivai neskandina nei kokių garlaivių be persergėjimo. Bet skandino ir skandins be persergėjimo vis

Gromata iš Brooklyn'o

Kartą Williamsburghe valgyklon atėjęs vienas asmuo užsisakė pietums pusę antiess. Sėdi prie stalo ir laukia, bet negali sulaukti. Pagaliau, netekęs kantrybės, pasisaukia vėterį ir klausia jį:

— Kada gi aš, pagaliau, gausiu pietums tą pusę antiess. Sėdi prie stalo ir launusibodo ir laukti.

— Tamsta turėsi dar palaukti, kol kas nors kitas dar antrą pusę užsisakys, nes mes negalime tau tik pusę antiess papiauti, — atsakė vėteris.

Washington valstybėje vieną labai šaltą žiemos rytą prekinio traukinio stabdžių valdytojas pastebėjo, kad ant vieno vagono važiuoja koks tai žmogus. Jis jam pamojo ranka ir šaukia, kad ateitų pas jį lokomotyvą, kur šilta. Bet slapukas atsakė:

— Negaliu į vidų eiti, nes su savim turiu radio, kuris sus savo priešininkų ginkluotus garlaivius... Washingtonas tuo atsakymu nepatenkintas.

Arkidiecezinėje rinkliavoje \$7,000 Lietuvai... Chicago arkidiecezijos rinkliavoje už karo prislėgtas Lenkijai ir Lietuvai, surinkta virš 50,000 dolerių, kurių dalis eis Lietuvai.

viduj neveikia, o aš noriu radio pasiklausyti.

Pas Vikriką krautuvėn atėjo išsipudravusi čia augusi moteris ir paprašė tuozino kiaušinių. Kada jai Vikrikas padavė kiaušinius, ji pasižiūrėjo į juos nustebus sako:

— Vaje, kokie mažiukai tie kiaušiniai!

— Ko tu nori? Švieži kiaušiniai, ką tik šį rytą iš ūkininko gauti, — sako Vikrikas.

— Tikras vargas su tais ūkininkais, — atsiliepė moteris. — Jie, norėdami kuo greičiau kiaušinius parduoti, per greit iš lizdo juos išima ir neduoda jiems užaugti.

Ant Times Square, New Yorke, ilgai vienas kito nematę, du škotai susitiko ir pasisveikinę pradėjo šiaip kalbėtis:

Pirmas: — Jau dešimt metų, kaip mudu nesimatėm.

Antras: — Taip. Tai ilgas laikas, kaip mes nesimatėm. Tad reikėtų šį mūsų susitikimą pasivaikšnimu atžymėti.

Pirmas: — Tai puikus sumanymas. Turime pasivaikšinti! Ar tu atsimeni, kaip pereitą kartą mes vaikinomės, o aš už vaises užmokėjau?

Spėjame misles

Bėga, bėga, bebėgdama priėda. Kas?

Diktatoriai pranašauja demokratijai mirtį, bet...

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė Ant. Pauliukonis

(Tęsinys)

Tylėdama ji nuėjo paskui mane. Aš pasistengiau jai pakloti kiek galint geresnę lovą, atnešiau knygų, arbatos, kepsnio, — vienu žodžiu, pasistengiau atlikti savo, kaip persekiojamųjų globėjos, pareigą kiek tik galėdama geriau. Kai aš viską jai šypsodamasi taisiau, ji tylėdama žiūrėjo į mane. Paskum netikėtai paklausė:

— O ar žino jūsų mama, kad aš noriu sutriuškinti gyvenimą ir sumaikinti kaip tik tuos žmones, į kurių skaičių ir ji įeina?

— Be abejo! — nusijuokiau aš, — nes jūs esate revoliucininkė!

— Jei taip, tai kodėl ji man leido čia pasilikti? — paklausė Grizelda Nikolajevna beveik piktai.

— Labai paprastai: jūs dabar esat pavojuj, todėl jums ir reikia padėti.

Ji, suraukusi kaklą, tik debtelėjo akimis į mane ir neatsakė nė pusės žodžio. Paskum užsiriškė cigaretę.

Per pietus tėtis nežymiai pasilenkė prie manęs ir ty lutėliai, kad niekas negirdėtų, paklausė:

— Ar tu "tai ten" jau nunešei valgyti?

— Tuojau nunešiu! atsakiau aš ir dėkingomis akimis pažvelgiau į jį. Po pietų nunešiau jai valgyti į jos kambarį; ji vis tebesėdėjo toje pačioje pozicijoje, kaip aš ją buvau palikusi rytą, tik grindys aplinkui buvo lyg sėte nusėtos nuorūkomis.

— O ar žino tavo tėvas, kad aš čia esu?

— O kaipgi! Jis mane kaip tik ir siuntė atnešti jums valgyti.

Ji vėl neatsakė nė vieno žodžio, tik kažin ką sau viena mąstė ir rūkė toliau. Padėjusi viską, tyliai pasitraukiau. Vakare, valgant vakarienę, tėtis manęs vėl paklausė, gal "tai ten" reikia pinigų, o mama man įdavė baltinius, kad jai nuneščiau. Aš buvau tiesiog laiminga.

Spalio 30 d.

Šiandien Lizočka Vasiljevskaja turėjo išvažiuoti į namus. Visos pastangos nuėjo veltui. Nepadėjo nieko nei mano tėvo prašymas, nei gubernatoriaus parama, nei kitų įtakingų žmonių užtarimas — jos nepriėmė daugiau nei į vieną gimnaziją. O ar žino tas austras griežėjas, kad dabar dėl jo turi žūti visos Lizočkos gyvenimas, visa jos ateitis? Bet greičiausiai jis to niekuomet nesužinos.

1916 m. lapkričio 1 d.

Iš filosofijos temą gavau "Filosofija, religija ir poezija" ir knygas, kurias man davė profesorius, skaitau su dideliu pamėgimu; tose tikrai "mokslo knygose" aš surandu vis daugiau ir daugiau džiaugsmo. Ir man kas kartas ima vis labiau ir labiau rodytis, jog iš tikro yra taip, kaip kad sako Blokas:

Mano širdy glūdi paslėptas lobs,

Ir keliai į jį tik aš vienas težinau....

Aš esu visiškai įsitikinusi, kad tai pareis nuo manęs pačios, ar iš: manęs išeis kas nors geras, ar nieko nebus. Ne, aš niekam nepaaukosiu savo laimės! Niekam nebūsiu paprasta "boba"!

Lapkričio 2 d.

Šiandien Grizelda Nikolajevna jau iš mūs išėjo. Aš jai įdaviau geroką ryšulį su maisto produktais, įdėjau skalbinių ir kelionei pinigų. Prieš iškeldama, ji, nors ir labai norėjo, bet nedrįso daugiau užsukti nė į savo kambarį, nes buvo įsitikinusi, kad ji tebesaugoja policija.

— Prašau pasakyti savo tėvams, — tarė ji, atsisveikindama su manim, — kad aš to niekuomet neužmiršiu, kiek jie man gero padarė. Jei kada nors pasitaikys proga jiems už tai atsilyginti, aš pasistengsiu tai padaryti, nors tai ir kažin kiek kaštuotų.... Tik gal, greičiausiai, to niekuomet nebus, nes aš išvykstu į užsienį.

Paskum ji apsikabino mane ir pridūrė:

— O jums, mano mieloji mergytė, aš duosiu vieną gerą patarimą: spjaukit į žmones ir į jų sielas! Žmonės nėra įdomūs ir beveik visi blogi! Jei mano patarimo neklausysit, tai gyvenime nuolat sutiksit panieką ir turėsit skaudžiai nusivilti. O jūs pati, jei tik galima, likite tokia, kokia ir dabar esate, — tokia pat nayvi, tokia meili ir gera!

Tai pasakius, jai iš akių ištryško ašara. Taip ji iš mūs iškeliavo į platųjį pasaulį.

Jos man baisiai gaila. Juk ji tokia nelaiminga, tokia liūdna, tokia vienišė! Ir aš visai negaliu suprasti, kad ji pažiūrėti tokia rami, maloni mergaitė būtų prieš kelias dienas kalbėjusi tokius baisius žodžius apie kerštą, kankinimus ir kraują. O, jeigu ją sugautų policija, tikriausiai išsiųstų į Sibirą! Kodėl žmonėse yra tiek keršto ir neapykantos, ir kodėl jie taip trokšta vieni kitus tik skriausti ir daryti kitiems blogo?

(Bus daugiau.)

Alla Rachmanova

A. a. Profesorių Juozą Eretą Prisimimus

Sveicarietis pamylė Lietuvą ir kitus ta meile uždegė. — Atsisako gerų vietų, kad tikrai dirbti Lietuvai. — Ir bolševikams pagrobus Lietuvą, jis pasilieka numylėtam krašte.

Rašo Dr. Alfred Semm, Pennsylvania Univ. prof.

Laišku, rašytu Sveicarijoje kovo 14 d., mano sesuo Anna Bloch-Senn pranešė apie brangaus draugo profesoriaus d-ro Juozą Eretą mirimą Lietuvos bolševikų kalėjime. Ta liūdna žinia buvusi paskelbta per Sveicarijos radio. Nesinori tikėti. Bet po visų šurpulingų žinių, pasiekusių mus pastaruoju laiku iš Lietuvos, negalima netikėti. Praeitą savaitę išgirdome apie kito draugo, būtent, profesoriaus d-ro St. Šalkauskio mirtį. Kas bus sekantis iš eilės? Prieš keletą metų tas pats a. a. prof. Šalkauskis gražioje ir turiningoje knygėlėje tinkamai pagerbė a. a. Juozą Eretą, iškeldamas jo nuopelnus lietuvių tautai ir Lietuvos nepriklausomybei. Be abejo, kiti įvertins ir Amerikos lietuvių spaudoje visa tai, ką Eretas nuveikė, dirbdamas be atilsio, aukodamasis be atsišvelgimo į sveikatą ir į karjerą. Man tiesie leista pasakyti čia keletą žodžių apie mūsų asmeninius santykius.

Juozas Eretas buvo Sveicarijos sūnus, gimęs Baselio mieste 1896 m. spalio 26 d. Aukštuosius mokslus ėjo Sveicarijos Friburgo Universitete ir ten pat 1918 metais įsigijo filosofijos daktaro laipsnį. Dar tebebūdamas studentu, jis įstojo į Lietuvos tarnybą, dirbdamas pirmą Lietuvos Informacijos Biūrę Lozanoje, paskui trumpą laiką Lietuvos atstovybę Berlyne, o pagaliau Kaune, kur organizavo Užsienio Reikalų Ministerijos Informacijos Departamentą ("Elta") ir uoliai dalyvavo visuose kultūriniuose lietuvių darbuose. Nuo 1920 iki 1922 m. jis lektoriavo Lietuvos Aukštuosiuose Kursuose, o įsteigus Lietuvos Universitetą, 1922 m. rugsėjo

60 METŲ AMŽIAUS SKRIDIKĖ

Mrs. W. Carl Rufus, 60 m. amž., Michigan universiteto profesoriaus žmona, patikrina oro stovį prieš išskrisiant iš Ann Arbor, Mich., į Pacifiko pakrantes. Jos skridimo tikslas yra lėktuvu paskraidinti savo tėvą, 91 m. amž.

jo 1 d. jis buvo pakviestas Teologijos-Filosofijos Fakulteto ekstraordinariu profesorium ir visuotinos literatūros katedros vedėju. Kaip mokslininkas jis tuojau pasižymėjo ne tik Lietuvoje, bet ir užsieny. Jis parašė daug knygų ir bendradarbiavo periodinėje ir kasdieninėje spaudoje, daugiausiai kukliai dengdamasis kokia slaptyvardė. Mokslo srityje jis pragarsojo kaip vokiečių literatūros žinovas, specializuodamas ypač viduramžių ir Goethės laikotarpiuose. Jis pirmas nušvietė didžiojo vokiečių poeto Goethės santykius su lietuvių tauta. Tačiau Lietuvos visuomenei jis buvo geriausiai žinomas kaip nenulstas katalikų veikėjas ("Blaivybės" ir "Pavasario" Sąjungos organizatorius).

Su vėlioniu man teko susipažinti 1918 metų pavasarį, kai įstojau studentu Friburgo Universitete. Mes būvome tos pačios studentų draugijos nariai. Vieną dieną jis atvažiavo iš Lozanos, kur dirbo Lietuvos Informacijos Biūre, ir pastebėjęs, kad ir man rūpėjo Lietuvos dalykai, jis norėjo arčiau susipažinti. Iš to susitikimo išaugo gražiausia draugystė ir artimas bendradarbiavimas kilniam tikslui. Iš vėlionies persiėmiau jo karštą meilę Lietuvai. Jam tarpininkaujant, aš greit susipažinau su daugeliu Lietuvos veikėjų, k. a., Daumant, Pakštu, Tamošaičiu, Raulinaičiu, Ruginiu, Navicku, Purickiu. Jis supažindino mane ir su Chadakauskaite (dabartine Tubeliene) ir su prezidentu Smetona. Kai užbaigiau universiteto mokslą, jis mane parsikvietė į Lietuvą, kur pirmais metais dirbau po jo vadovybę "Elto-

je." Vėl jis kaltas, kad aš 1922 metais, kai man buvo siūlyta gera vieta užsieny, atmečiau tą viliojantį pasiūlymą. Jam esant "Pavasario" Sąjungos pirmininku, aš buvau paskirtas tos sąjungos suaugusių progimnazijos vedėju ir, dėka jo pastangoms, buvau pakviestas dėstyti kalbų mokslą Lietuvos Universitete. Ačiū tau, brangusis drauge, už visa tai! Kaip galiau aš tau atsidėkoti, atsilyginti? Manau, kad tai galėsiu daryti tikrai ir toliau vykdydamas tavo testamentą. Kai tavęs nebebus tarp mūsų, tu man vis tebežibėsi kaip mano lydimas žvaigždė.

Būdamas artimas vėlionies draugas, aš gerai žinau, kad visas jo veikimas, visi jo darbai, buvo išdava vieno ir to paties nusistatymo, būtent, pasiryžimo visiškai pasižvesti lietuvių tautos reikalams ir iškelti lietuvių vardą pasaulyje. Siekdamas tą tikslą, jis nežiūrėjo savo asmens naudos; jam vien tik rūpėjo, kad lietuvių tautos garbė padidėtų. Dėl tos priežasties jis visus savo mokslo veikalus parašė lietuvių kalba, nors tai jam kenkė pasaulio akyse. Kitų šalių mokslininkai pakartotinai ragino jį, kad jis savo veikalus parašytų jiems prieinamesne kalba, kad ir jie galėtų suprasti Eretą atsakymas visada būdavo vienodas: "Išverskite iš lietuvių kalbos! Man rūpi lietuvių tauta, o ne pasaulinis vardas. Su lietuviiais aš gyvenu, jų vardą noriu išgarsinti." Vėlionis turėjo progos gauti garbingą vietą užsienyje. Bet priėmus tokį pakvietimą, jam reikėtų atsisakyti mylimą Lietuvą, ir to jis nenorėjo, niekaip negalėjo daryti. 1937 metais vienas žymus Amerikos universitetas (Marquette University) buvo pasirengęs profesorį Eretą pakviesti profesorauti ir paskirti literatūros dėstytoju. Tačiau vėlionis atsisakė. Jis norėjo pasilikti Lietuvoje. Kartu su lietuvių tauta jis norėjo ir džiaugtis jos laimėjimais ir kentėti jos kančias. Šitas taurusis ir herojiškas vėlionies nusistatymas dar kartą pasireiškė kilniausioje formoje, kai, bolševikams užėmus Lietuvos teritoriją, jis atsisakė išvykti į užsienį.

Kaip sveicarietis jis galėjo nuvažiuoti į savo pirmąją tėvynę. Kiti taip padarė, bet ne Eretas! Kai jis dar buvo studentas, jis senu papročiu turėjo pasirinkti "studentišką vardą." Jis pasivadino "Poza," imdamas tą vardą iš šilerio tragedijos "Don Carlos," kur tuo vardu herojus pasižymėjo kaip laisvės kovotojas ir nepaperka-

Kražių Skerdynės Krekenavoje

Tik vietoj raitų kazokų — bažnyčioj žydai ir maskoliai. Ryšium su Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvėmis Vasario 16 d. Krekenavoje tarp raudonųjų ir parapijonių įvyko šiurpios muštynės. Šios muštynės buvo labai panašios į mūsų istorijoje gerai žinomas Kražių skerdynes.

Tą dieną Krekenavos bažnyčioje įsiveržė žydų ir maskolių gauja, išvaikė susirinkusius žmones ir paėmė kleboniją. Atsigavę parapijonys vėl puolė kleboniją ir iš ten išvarė žydus kartu su raudonąja milicija. Krekenaviečiai saugojo kleboniją visą

savaitę. Pagaliau atvykęs su stiprintas raudonosios milicijos būrys riaušes likvidavo. Riaušių metu buvo nemaža aukų iš abiejų pusių. Daug dalyvių, kurie dalyvavo bažnyčios ir klebonijos gynime, yra suimti. Apie jų likimą, kaip ir apie kitus sumuštuosius, niekas nieko nežino.

Taip pat gauta žinių, kad visi šiaulių kunigai po Vasario 16 d. įvykių buvo suimti, bet vėliau vėl buvo paleisti su sąlyga, kad be GPU žinios niekur iš šiaulių neišvyks.

mas tiranijos priešas. Eretas savo gyvenimu pasirodė būvęs vertas to garbingo vardo. Jis net padidino ir pakaukštino to vardo garbingumą: Naujasis Poza padėjo savo galvą Lietuvos laisvės aukure.

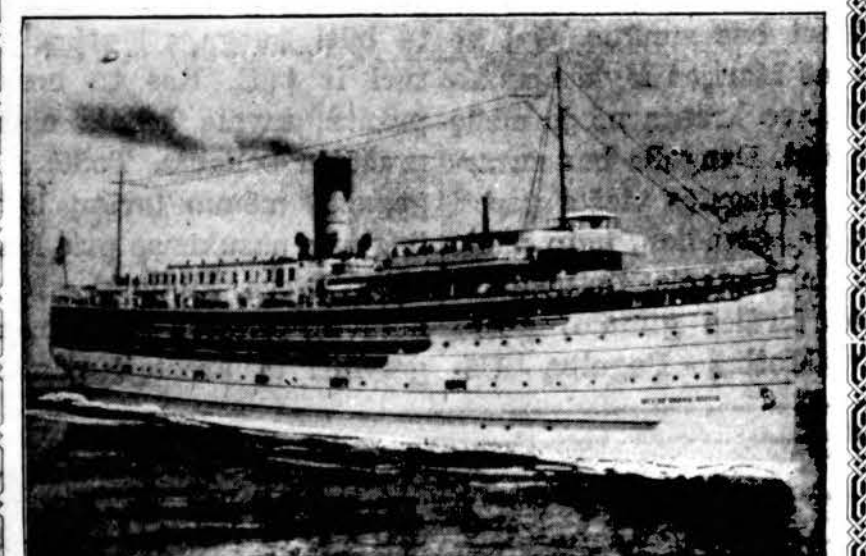
Aš netekau geriausio draugo, bet lietuvių tauta turi naują didvyrį — kankinį. O tuo išsipildė jo nuosirdžiausias noras: jis pasiaukėjo lietuvių tautai.

Visa Chicago Yra Kviečiama Vykti Dienraščio "Draugo" Ekskursija į Milwaukee

Su Laivu —

"CITY OF GRAND RAPIDS"

Sekmadienį, Liepos-July 6 d., 1941

Laivas išplauks iš NAVY PIER 9:30 Val. Ryte (Chicago's Laiku)

Grįžta Tą Pačią Dieną 9:45 Val. Vakare

PILNOS KELIONĖS \$2.00
BILIETAI.....

Visais Ekskursijos Reikalais Kreipkitės į: —

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago

KLAUSYKITE! — PATIKS!

SALTIMIERO RADIO PROGRAMAI!!

ŠI RYT IR KIEKVIENĄ RYTMETELĮ

WHIP — 10:00 val. ryte — WHIP — 1520 Kiloc.

- * Juozas Warputas ir jo Kaimiečių Kapelija
- * Kastas Sabonis ir Fleutė (Lakštutė) Balsutė
- * Steponas Norkus ir Vėlesnių Žinių Žinovas
- * Albina Kaspariūtė ir Al James
- * Kristina Kriščiūnaitė ir Jonas Paredna
- * Aštuonios NASTURTOS ir Keturi KAVALIERIAI
- * Juokų Karalius "Sank Liu Lujis" ir Simas Bartkus
- * Bartkų Seimyna ir Liuliojančios Lietuviškos
- * Oktetas su Antanu Kaminsku, Petru Kavaliausku, Vanda Zabella ir kiti

Saltimieras Radio Advertisers

6912 South Western Ave.

Chicago, Illinois

Tel. Prospect 4050

"THE LITHUANIAN HOUR"

MARIJA MŪSŲ MOTINA

"Tu pagirta, mums paskirta
Motina žmonių!" (iš giesmės).

Kasmet gražiojo gegužės mėnesio saulė prikelia žemę iš gilaus žiemos snaudulio; kiekvieną gegužę pradžioje daugybė gėlių, kuriomis gali grožėtis žmogaus akis. Kiekvieną metų gražusis pavasaris, išjudindamas ir atgaivindamas gamtą, drauge paakina ir žmogaus sielą uoliau puošti dvasiniais žiedais. Kaip liūdna būtų, jei Dievo duota gamta būtų pilnoj savo grožybėje, o tos gamtos valdovas žmogus savo sielą laikytų sukaustę šaltais nedorybių retėžiais.

Geroji mūsų Motina Bažnyčia visa tai numatė ir atėjo žmogui į pagalbą. Ji paskyrė žmogaus dvasiai paveikslą, kurį netik puošti gėlių puokštėmis, bet kad ir to paveikslą gyvomis dorybėmis pagražintų savo neįvertinamą grožybę — sielą. Tuo gyvuojų paveikslu yra Marija, gegužės mėnesio Karalienė ir mūsų sielos Vadovė.

Lietuviai pamaldžiai gerbia Mariją. Mes žinome kaip nuoširdžiai Lietuvoje buvo gerbiama Marija. Juk Lietuva vadinama Marijos Žeme. Lietuvoje pilna Marijos garbei paskirtų bažnyčių, koplyčių. Lietuva turi ir stebuklingų vietų, sujungtų su Marijos gerbimu. Visa tai gražu prisiminti ir galima pasididžiuoti. Tačiau bedieviškoji ranka palietė Lietuvą ir lietuvių gerbimas Marijos šį mėnesį bus sunkus. Gal ne vienas Marijos Mylėtojas išsavo kraują už jo meilę Marijai. Daugelis bus suvaržyti ir negalės viešai gerbti Mariją. Šiandien, kaip anais sunkiais laikais, lietuvis tik savo širdies gilumoje gerbs savo Motiną — Pagalbą — Už-

tarytoją. Neabejojame, kad lietuvis neatsizadės Marijos, ir kad dabar kaip tik labiausiai bus reikalinga jo siela dieviškos Motinos paguocoms. Mes, gyvendami laisvėje, turime palaikyti gyvą Marijos gerbimo kultą, kad iš to gautumėm patys sau naudos ir stiprintumėm savo kenčiančius brolius Tėvynėje. Jiems ypač sunku bus pergyventi pirmą gegužės mėnesį prispauštiesiems, su uždarytomis lūpomis, kenčiančiomis širdimis... Kai jie ir "Marija, Marija" giesmės negalės giedoti, gal ir savo namuose Marijos paveikslą negalės laikyti, neturės kam savo skausmo ašarų išlieti...

Skausmingais laikais gyvename. Gera būtų visiems suprasti giliają Marijos gerbimo prasmę. Tikrasis Marijos kulto supratimas duotų išvargusiai žmonijai stiprybės ir pakreiptų prie taikos ir ramybės kelio nelaimin-gajį pasaulį.

Šiandien labiau kaip kada nors kitados pasaulis turėtų suprasti pasakymą — Marija mūsų Motina. Žmonija nutolusi nuo Marijos, nutolusi ir nuo Dievo. Palikusi be Motinos, greit pasiliko ir be Tėvo-Dievo. Pasidariusi nešlaitė greit buvo užpulta plėšriųjų vilkų, kaip sako Evangelija. Todėl šiandien ji žudoma ir kraujuose pasruvisi. Išsigelbėjimas per Mariją, žmonijos Motiną. Marija yra Dievo Apvaizdos paskirta būti žmogaus Motina, ji turi ir būti. Kas to nesu-pranta, savais keliais eina, pražūtin keliauja. Todėl šis gegužės mėnuo turėtų būti ir gyvas pasukimas prie Marijos Dievo Motinos. Mes lietuvių pirmieji turėtumėm gaivinti tą šventąjį pamal-

dumą į Mariją mūsų Motiną. Juk mūsų sielose glūdi taip gyvas ir gilus pamaldumas į Mariją. Ne jausmais, ne išoriniais ženklais, bet giliu įsisąmoninimu, savo protu turime palaikyti tą pamaldumą, nes jausmai nepastovūs, užslopunami, bet protas ir mūsų visa būtybė turi verstis mus gerbti Mariją, kaip mūsų ir visos žmonijos Motiną.

Lietuvai ir visam pasauliui šiandien dera įsigilinti, giedoti ar pergyventi mūsų poeto Maironio parašytos giesmės žodžius:

Marija! Marija, skaisčiausia lelija! Tu švieti aukštai ant dangaus! Palengvink vergiją, pagelbėk žmonijai! Išgelbėk nuo priešo baisaus.

Mes klystantys žmonės maldaujam malonės; Marija! Maldų neatmesk. Tarp verkiančių marių žemiškų karių Nupuolančius stiprink ir vesk!

Ir kūno silpnybė, Ir žemės puikybė, Ir pragaro juodo dvasia

Į prapultį stumia Žmonijos daugumą Ir žudo galybe tamsia. Kaip upių bėgimas Taip mūs įpratimas Kas kartą vis traukia žemiaus;

Vargai kasdieniniai, Kaip pančiai gelžiniai Mus rišti kada bepaliaus?

Silpni nusiminę, Tavesp paskatinę Tematome viltį tiktai. Tu savo malone Šios žemės karionę. Palengvink, nes galią gavai!

Marija, Marija! Skaisčiausia lelija! Danguos karalienė šviesi! Užstok prieš Aukščiausį Tu žmogų menkiausį, Nes viską pas Dievą gali!

Tai antrasis Lietuvos himnas. Kaip būtų gražu, jei kiekvienas lietuvis mokėtų giedoti ir nuoširdžiai giedotų čia Amerikoje, kai Lietuvoj, gal jau, negali begiedoti. Tą giesmę giedodami atsigaivinsim ir Marijos gerbimo kultą palaikysim.

Kun. Stan. Raila

Klausimai ir atsakymai

Išvažiavimas į Kanadą legalizavimui buvimo

Klausimas. Nelegaliai atvykau į šį kraštą. 1932 m. apsivedžiau. Mano žmona kaip tik išsiėmė "pirmas pilietybės popieras". Dabar turime du vaikus. Ar aš galiu vykti į Kanadą ir ten prašyti vizos atvykimui į A. J. Valstybes?

Atsakymas. Ne. Kanadoj gali gauti nekvotinio stovio vizą tik Amerikos piliečių vyrai ir moterys. Kadangi tamstos žmona turi tik "pirmas popieras", tamsta priklauso prie antros pirmenybės kvotos. Jeigu turi užtektinai pinigų ir žinai, jog tavo gimtinės šalies kvota neišsibaigusi, tai gali išvykti į Kubą ir ten prašyti vizos. Tamstos žmona gali iš-

pildyti Form 575, kuri forma rodo, jog ji buvo legaliai įleista nuolatiniam apsigyvenimui. Rasite smulkmeniškus informacijas, apie kokius dokumentus aplikantas privalo turėti išgavimui vizos į A. J. Valstybes knygutėje "How To Bring Relatives and Friends to the U. S.", kurią galima gauti už dešimtuką iš Common Council for American Unity", 222 Fourth Ave., New York City.

Padavė neteisingas informacijas apie žybinį stovį

Klausimas. Aš prašiau ir gavau "antras popieras" 1935 m. Tuo laiku buvau ištekėjusi, bet mano vyras atvyko į A. J. Valstybes nelegaliai. Bijodama, kad kas

nesužinotų apie tai, aš prašiau pilietybės popierį tėvo vardu; slėpiau faktą, jog buvau ištekėjusi. Bet "mano gerieji draugai" tuoj pranešė teisybę naturalizacijos tarnybos darbininkams. Ką su manim gali daryti ir ką aš turiu daryti? Aš jokiu būdu nenoriu apleisti šią šalį.

Atsakymas. Tamstos atsitikimas tik vėl parodo, kaip pavojinga ir kvaila yra po priesaiką duoti neteisingas informacijas. Kadangi tamsta apgavusiai gavai "antras popieras", jas nuo tamstos gali atimti. Geriau tamstai prašyti panaikinimą savo sertifikato ir tikėti, jog naturalizacijos autoritetai tamstą nebandys kaltinti už kreivą priesaiką. Kaslink vyro, patartina jam kuo greičiausia išvykti iš A. J. Valstybių į artimą šalį, jeigu ne į Europą, kur jis gali prašyti reguliarių imigracijos vizos.

Tėvynės maras — tai ištvirkusi ir įžli jaunuo-mėnė, kurios dienos praslėnka teatruose, smuklėse ir šokių salėse. — C. Cantu.

ONA MAZRIMIENĖ

(po tėvais Rinkaitė)

Mirė geg. 4 d., 1941, 4:25 v. popiet, sulaukus pusės amž. Gimus Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Kražių par., Sodalų kaimo.

Amerikoje išgyveno 41 met. Pailgo didellame nulūdime: vyrą Juozapą; 3 sūnus: Juozapą ir marčią Aleksandrą, Kazimierą ir Albertą; 4 dukteris: Moniką Besusparis ir žentą Juozapą, Seserį M. Lucile, Svantę Pranciškaus vienuolynę, Antaniną Salazar ir žentą Carlos Viktoriją Jareckas ir žentą Vladislavą; 3 anūkus ir 3 anūkes; brolių Antaną Rimky ir žoną; seserį Juzefą Kaminskiene ir jos vyrą; pusbrolius; pussesteres ir jų sėjmas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas 4409 S. Wood St. Laidotuvas įvyks ketvirtadi., geg. 8 d. 18 namų 8 val. ryto bus atidėta į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už veilonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: — Vyras, Dukterys, Mari, Zental, Anūkas, Brolis, Seseris ir Giminės.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, tel. YARds 1741.

Taupykite Vartotus Pašto Ženklus

Ar norite prisidėti prie tikro misijonieriško darbo? Taupykite vartotus pašto ženklus? Štai lengvas ir visiems prieinamas būdas, kuris neša misijoms didelės naudos, o bendradarbiams gausių nuopelnų.

Šioj srity daugiausia gali pasidaruoti tie, kurie dirba krautuvėse, bankuose, ofisuose ir panašiose vietose, kur kasdien pereina daug pašto.

Kada susidarys keletas svarų pašto ženklų, siųskite juos "4th Class Mail" šiuo adresu:

MISSION CLUB,
Hinsdale, Illinois.
Marian Hills Seminary,

AND THANKS A MILLION FOR TELLING ME ABOUT MIRACLE WHIP. MY WHOLE FAMILY LOVES IT!

The Salad Dressing Millions prefer!

Niekad negalima ko nors pasiekti, kol esi įsitikinęs, kad to pasiekti nestengsi.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI

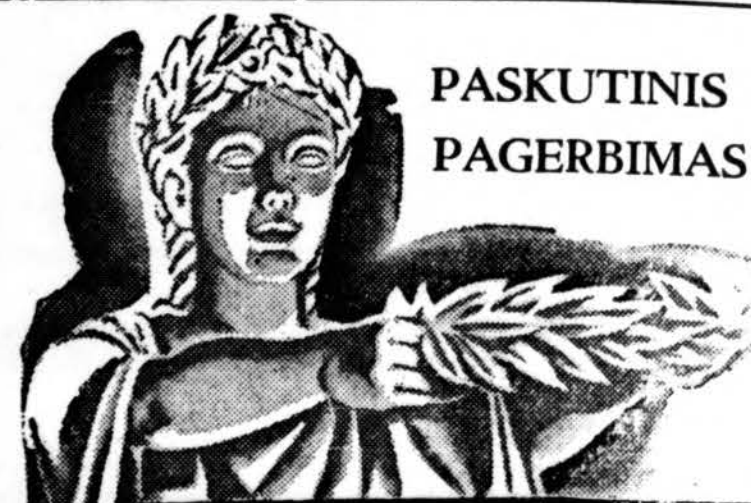
MENISKAS DARBAS

ZEMOS KAINOS

TEISINGAS PATARNAVIMAS

Venetian Monument Co.

527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programos — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

KNYGOS! KNYGOS!

Mūsų knygyne dar galima gauti pasirinkimą lietuviškos literatūros ir poezijos rinkinių. Dabar komunistų valdžiai užkirtus kelia lietuviškų knygų atsinaujinimui, LIETUVIŠKA KNYGA pasidarys retenybė. Išsigykite savo kopijas, kol jų dar lieka.

LITERATŪRA

JONO BILIONO RASTAI, Tilžė, 1913 m. 150 pusl. \$1.00
ZEMAITES RASTAI, I t., Vilnius, 1914 m. 390 pusl. \$1.00
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II t., surinko Dr. J. Basanavičius, 260 pusl. \$1.00
PRAGIEDRULIAI, III t., Vaidzanto, 290 pusl. \$1.00
VAIZGANTO RASTAI IV t., (Vilniaus ir Kauno laikotarpis — 1918-1921 m.), 240 pusl. \$1.00
V. KREVĖS RASTAI, I t., Suteimose-Pasakos ir Dainos. \$1.00
VARGO MOKYKLĄ, Literatūros Pasiskaitymai, 175 puslapiai \$1.00
DIDŽIOJO KARO UŽRAŠAI — Pr. Zadeikis, I t., (1914-1916 m.) 75c
MAŽIOSIOS LIETUVOS BUVUSIEJI RASYTOJAI — Prabočių Anūkas, Ilustruota, 130 pusl. 75c

EILERAŠČIAI

SU BALTO NUOMETU — J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, 225 pusl. \$1.00
VAINIKAI, Naujesniosios Poezijos Antologija, Paruošė K. Binkis, 230 pusl. \$1.00
JAUNOJI LIETUVA, MAIRONIS, 130 pusl. .50
PADANGSĖ, Juozas Sakalas ir Dainas, 125 pusl. .50
KRISTIJONO DUONELAIČIO RASTAI, Sutašė J. Šlapelis, 90 pusl. .50
TĖVYNĖS KELIAI, Liūdas Gira, 65 pusl. .35
RUDENS AIDAI, A. Jakštas, 100 pusl. .35
GAMTOS PRITYGINIMAI LIETUVIŲ DAINOSE, pagal Dr. R. Van der Meulen .35
MEILĖ, M. Gustaičio, 1914 m. .25
BRĖKSTA, M. Vaitkus, 1915 m. .25

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.

Vienintelė Lietuvių Wholesale Liquor Įstaiga Chicagoje

Didelis Pasirinkimas
Naminų, Importuotų
ir Lietuviškų Gėrimų.

Parduodame
Tiktai Tavernams.
Val.: 10 iki 5 Kasdien
Užsakymai Išvežiojami
Sekančią Dieną.

FRANK VIZGARD, Sav.

INTERNATIONAL LIQUOR CO.
6246-48 SO. CALIFORNIA AVE.
Tel. REPublic 1538-9

SABY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER - PRUZIN

Geriančias Patarnavimas — Motoris patarnauja

Phone 9000

620 W. 15th Ave.

KOPLYČIOS DYKAI
VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street
Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARds 1419

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue
Tel. LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue
Tel. YARds 4908

LACHAWICZ IR SŌNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

S. P. MAZEIKA
3319 Lituania Avenue
Tel. YARds 1138-1139

Lietuva atsistatys demokratiniais pagrindais

"Lietuva turės vėl prisikelti" — E. Kelly

Plačiai pasiskelbęs ne tik lietuvių tarpe Lietuvos prezidentui priimti bankietas Palmer House viešbutyje atėjo ir praėjo. Šiandien belieka tik prisiminimas, kurio ilgai nepamirš priėmimo dalyvavę Chicago lietuviai.

Reikia, manyti, jog prezidento priėmimas buvo vienas gausiausių ir puošniausių Chicago lietuvių pasirodymų, suruoštų vienoje didžiausių miesto salių.

Išidėmėtina.

Bankietas prasidėjo p. Smetonos kalba per radio, kuri paskleista visoje Amerikoje per NBC mėlynąjį tinklą. Bankieto pabaigoje prezidentas pasakė kalbą lietuviškai, skiriamą lietuviams, kuri lietuviams ir yra ypač išidėmėtina.

Savo ilgojoje kalboje p. Smetona, bendrais bruožais palietęs esamąją padėtį, reikalą dirbti už Lietuvos išlaisvinimą ir priminęs, kad sau pavyzdžio Amerikos lietuvių turėtų pasiekti praityje, kai pasaulio karo metu Amerikoje buvo dedamos didžiausios pastangos kovoms už Lietuvos laisvę, palietė ir Lietuvos galimas ateities perspektyvas.

Šiuo metu, pasak p. Smetonos, Lietuvos vyriausybės kontinuitetas yra būtinas, kad karui pasibaigus nesi-

imtų kiti spręsti Lietuvos reikalų jos sąskaiton. Tačiau pokarinė Lietuva galės ir turės būti atsteigta tik 1918 metų sukurtosios demokratinės Lietuvos pagrindais. Šiandien pasakyti kam valstybės vairs priklausys — yra neįmanoma. To nenustatys vienas ar daugiau asmenų, nes tai turės priklausyti nuo tautos valios.

Lai gyvuoja Lietuva!

Prezidento priėmimo dalyvavo ir miesto mayoras E. J. Kelly, teisėjas Lewe ir skaičius kitų sveiktinųjų.

Mayoras Kelly pasakė nuoširdžią kalbą, kurioje jis pabrėžė Chicago lietuvių pareigą remti Lietuvos atvadavimo darbą, nes ne vienas tikras amerikietis negali būti nuoširdžiu amerikiečiu, jei jis neįstengia atjausti kitų, ypač savo artimųjų nelaimės.

Šiuo metu Amerika tapo, tartum užuovėja visų nukriaustųjų mažesniųjų, pareiškė mayoras. Ir Amerikos žmonės dės didžiausias pastangas, kad laisvė vėl viešpatuotų pasaulyje.

"Jei šiuo metu Amerika pamirštų kovą pavergtųjų prieš pavergėjų, jei ji pamirštų laisvės principus," kalbėjo mayoras, "tad ko būtų vertos amerikiečių kovos revoliucijos metu, ko būtų vertas civilinis karas už žmogaus teises."

Lietuva turės vėl prisikelti. "Lai gyvuoja Lietuva," baigė jis.

Bankietas pradėta malda, kurią lietuvių ir anglų kalbomis sukalbėjo J. M. prel. M. Krušas.

Darni nuotaika.

Trumpai kalbėjo Lietuvos konsulas Chicagoje P. Daužvardis, Teisėjas Juris ir kt. Muzikalę programos dalį išpildė Chicago Civic operos dainininkė Helen Bartush, Harriet Lukas, Jonas Urbau ir G. Viktoro vedama orkestra.

Pabaigoje prezidentui įteikta Amerikos vėliava, kurią įteikė p. S. Biežienė.

Bendrai bankieto nuotai-ka buvo maloni ir miela. Salę puošė Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Programos vedėju buvo priėmimo rengimo komiteto pirmininkas Justinas Mackevičius.

Motinių diena Chicago parkuose

Chicago parkų distrikto hortikultūristas W. Blaesing praneša, kad ateinančią savaitę, gegužės 11 d. — Motinių diena, Garfield ir Lincoln parkų gėlynuose bus surengta žavinga gėlių paroda. Bus išstatyta daug gražių gėlių.

Abu gėlynai tą dieną bus atidaryti nuo 8:00 ryto iki 6:00 vakaro.

ISKELIA MILIJONO DOLERIŲ IEŠKINI

("Draugas" Acme telephoto)

Jeannette Scott Seymour Young, 27 m. amž., Los Angeles koncertų pianistė, traukia tieson buvusį savo sužadėtinį Ralph Maxwell Lewis, Rosicrucian Order prezidentą, ir kelis kitus asmenis. Iš jų reikalauja vieną milijoną dol. atlyginimo. Ji sako, kad tų visų asmenų pastangomis ji buvo uždaryta bepročių prieglaudon.

Sekminga ARD veikla

North Side. — ARD 3-čias skyrius laikė mėnesinį susirinkimą 24 d. balandžio. Iš pranešimo pasirodė, kad vakar vakaras gerai pavyko. Susirinkimas padėjojo šakar-Makar chorui už išpildymą programos ir Nausėdienei už pasakytą kalbą. Gauta šešios naujos narės.

Daugiausia tikėtų parduoti mokyklos vaikučiai (Edmundas Daugirdas, Helen Augaitis ir Karolina Kišonienė).

Komisija taria ačiū: bizerieriams už skelbimus ir radio stotims.

Sv. Ražančiaus draugijos susirinkimas įvyks 7 d. gegužės, parapijos svetainėje. Visos narės prašomos atsilankyti.

V. D.

CONRAD

Fotografas
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 West 63rd Street
Tel.: Bizio - ENGLEWOOD 5883
Res.: - ENGLEWOOD 5840

ALL MAKES - NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS
AND
ADDING MACHINES
— SMALL MONTHLY PAYMENTS —
ALL MAKES
SOLD, RENTED AND REPAIRED
— LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE —
OUR RESULTS CARRY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE
★ STAR TYPEWRITER COMPANY ★
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma UŽ VIENĄ DOLERĮ NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešimtys savaičių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį!

Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikusia proga padaryti didelę malonę prieitiams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargas ir visiems naujiems skaitytojams puikusia proga pradėti dienraščio "Draugą" skaitymą.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
arba šaukite CANal 8010

Aktualios paskaitos

Bridgeport. — Gegužės 1 d. Sv. Jurgio parapijos svetainėje įvyko paskaitos kun. J. Prunskio ir "Draugo" redaktoriaus L. Šimučio. Klausytojų susirinko apie 200 žmonių.

Kun. J. Prunskis kalbėjo apie Lietuvos padėtį prie dabartinių valdovų. L. Šimutis socialiais klausimais pasiremdamas Sv. Tėvo Leono XIII veikalu "Rerum Novarum".

Kaip vieno, taip ir kito prelegentų paskaitos buvo labai įdomios. Klausytojai labai atyžiai klausėsi.

Baigus kalbėti pasiūlyta rezoliucijos priimti ir pasiūsti prezidentui Rooseveltui ir Sov. Rusijos ambasadoriui reikalaujant, kad dabartinę Lietuvos okupantų valdžią laikytųsi humaniško.

Pageidaujama, kad daugiau tokių paskaitų būtų surengta. Paskaitas surengė Katalikų Federacijos skyr. ir Lietuvai Gelbėti Fondas, Sv. Jurgio parapijos skyrius.

Raportieris

Radio

Dainuos B. P. L. Moterų choras, dalyvaus "gimnazistės", bus drama, šposai, juokai, pranešimai, t.t.

Kas antradienį radio klausytojams.

STANLEY GAVCUS

— Parduoda —

JUODŽEMĖ

1 bušelis — 25c; 5 buš. už \$1.00; 10 buš. už \$1.50
Perkrausto Baldus, Vežėja Angli-
Kreipkitės prie:

Stanley Gavgus

110 So. Ridgeland Avenue
Worth, Ill. Tel. Oak Lawn 193-2-1

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

Išvežiojame po visą Chicago
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

sytojams smagu praleisti valandėlę beklaustant gražios "Peoples" radio programos.

Taip ir šandien, 7 valandą vakare užsistatę savo radio ant stoties WGES girdėsite B. P. L. Moterų chorą ir gimnazistų duetą. Bus juokų ir šaunios muzikos, įdomių pranešimų, ypač gerų žinių iš Peoples Furniture Co. Sidabrinio Jubiliejaus išpardavimo, kuris čia dabar eina ir kuriam visiems namų gerintojams ir gražintojams yra progos nusipirkti puikiausių reikmenų už nepaprastai numazintas kainas.

Lietuviška Radio Istaiga

MEISTAS

1854 W. 47th St.

RADIO SERVICE

— REPAIRING —

Darbas Pilnai Garantuotas

HOUSE or CAR RADIOS

SUGEDO RADIO?...

Šaukite Yards 4693

CLASSIFIED

PARDUODA PIGIAI

2-ju fletų, po 6 kamb. mūrinis namas.
6 kambarių nauja rezidencija.
2-ju fletų, po 4 kamb. mūrinis namas.
Mūrinis namas, 3 fletai ir krautuvi.
Mūrinis namas, 2 fletai ir krautuvi.
Šie visi namai randasi Marquette Parke ir yra verti apžiūrėjimo, nes kainos yra labai žemos.
J. VILIMAS, 6753 So. Rockwell St.
Tel. HEMlock 2323

Patys pagrindiniai, didin-

gi bei gaivūs žmogaus dvasios gyvenimo pradai yra sukurti mažųjų tautų.

CLASSIFIED

NAMAI, FARMOS IR BIZINIAI

Kreipkitės į mus, kurie norite pirkti, gretai parduoti ar išimti kokią tikėtą. Pristatome Jūsų savybę namą, farmą, verslo įmonę, ar kitą. Pateisome sau namus. Apie kainas ir sąlygas. BARGEN, J. MARQUETTE PARKE IR APYLINKAISE
Mūriniai bungalovai, kainos nuo \$4500 ir aukščiau, 6 dufonai \$6000 ir aukščiau, 14 keturietė \$11,500 ir aukščiau, 7-10 fletų \$21,500 ir aukščiau, 12-bizninių namų nuo \$4500 ir aukščiau, 17 medinių kabinų. Kainos nuo \$2700 ir aukš. ir namai galima pirkti ant lengvų mokėjimų. Kreipkitės pas:

CHARLES P. SUROMSKIS, COMPANY,
6921 So. Western Ave.
REPublic 3713; Vakaras Prospect 0176.

REIKALINGA LIETUVAITE

KNYGVEDE

Reikalinga katalikė lietuvaite knygvedė švento kazimiero kapinių onul. turi būti priimi, prityrusi knygų vedime, mokanti angliškai ir lietuviškai. Kreipkitės asmeniškai į Kapinių ofisą: 97 111th ir So. Crawford Ave.
Tel. BEVerley 0021

PARDAVIMUI GAZOLINO STOTIES

BIZINIS

Parduodu išraduotu ar išimamam gerai išdirbtą per 12 metų — gazolino stotį. Randasi gerose vietose. Atsiųskite J— 10624 South Wentworth Avenue.

PARDAVIMUI

Tikrai pigiai pirkti ar mainyti, ką jus turite?
2 nauji mūriniai namai po 4 ir 5 kambarius, bus atidaryta del pažiūrėjimo šeštadienį ir Sekmadienį, nuo 2 valandos iki 6 val. vakaro. Išdėsiu gražioji vietoj prie Marquette Parko.
3007 ir 3011 West 71st Street
Mažda įmokėjimas.
CHARLES P. SUROMSKIS CO.
6921 So. Western Ave.,
REPublic 3713
Vakaras PROspect 0176

PARDAVIMUI KRIS

Parduodu puiki farmą Wisconsin, 80 akrai. Geros trobos. Arba mainys ant namo. Šaukite: Tel. ALBany 9627.

REIKALINGI — BARTENDERIS IR PORTERIS

Reikalingi du lietuviai dirbti užel-koje, vienas bartenderis ir vienas porteris. Galės gyventi ant vietos. Kreipkitės asmeniškai: 1541 South Cicero Avenue.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

REIKALINGA PARDAVĖJA

KEPYKLOJE

Reikalinga prityrusi pardavėja kepykloje. Pageidautina mokanti lietuviškai ir lenkiškai. 1719 West 47th Street, Chicago.

25,000 mainerių Illinoise vakar grįžo į darbą kasyklose

United Mine Workers of America angliakasiams padarė laikiną sutartį su minkštųjų anglių kasyklų operatoriais Illinoise daugiau kaip 25,000 angliakasių vakar atnaujino darbus apie septynioliasdešimt kasyklų po keturių savaitių nedarbo. Angliakasiai buvo sukėlę nedarbą balandžio 1 dieną pasibaigus sutarčiai, kai iki to laiko nespėta padaryti naują.

Laimėjo.

Laikinuojų sutarimu angliakasiai laimėjo didesnę atlyginimą — 7 dolerius už dienos darbą. Šis atlyginimas skaitosi pagrindinis.

Iki balandžio 1 dienos pagrindinis atlyginimas už dienos darbą buvo 6 dol. Kitos darbo sąlygos paliktos tos pačios ir, rasi, jos kiek bus pakeistos padarius pastovią sutartį.

Apie 21,000 angliakasių Alabamos kasyklose vis dar bedarbiauja. Tenai jiems nenorima pripažinti didesnį atlyginimą.

Prieš Martin.

United Mine Workers of America unijos Illinoise prezidentas Ray Edmundson pranešė, kad jo valdoma unija kreipsis į gubernatorių Green ir jo reikalaus pašalinti valstybės darbo direktorių Martin Durkin.

Anot jo, angliakasiai nori Martino pašalinimo už tai, kad jis nusprendė per angliakasių nedarbą nemokėti jiems jokios nedarbo kompensacijos.

Martin yra nuomonės, kad valstybinė kompensacija mokama tik ne iš savo kaltės netekusiems darbo darbininkams. Angliakasiai gi, anot jo, darbus turėjo, bet savanoriai nedirbo.

Paklausyta.

Minkštųjų anglių kasyklose nedarbas laikinai nutrauktas reikalaujant šalies administracijai, kadangi kai kurioms pramonėms, ypač kurios gamina stambiusius

vyriausybės užsakymus, pradėjo trūkti anglių. Kai kur dėl anglių trūkumo net darbai susiaurinti.

Angliakasių organizacijos prezidentas J. L. Lewis iš pradžių priešinosi nutraukti nedarbą. Bet paskiau susiprato, kad toks nusistatymas yra kenksmingas šalies ginklavinimui. Visgi pasirūpinta padaryti laikinas sutartis su operatoriais.

Chicagoj žmonių žudynės

Chicago miesto trafike kas 15 valandų dėl automobilų žūsta vienas asmuo. O kas 24 minutes vienas asmuo sužeidžiamas. Vieni žmonės suvažinėjami, kiti žūsta automobilių susidūrimuose, arba kitose kokiose su automobiliais nelaimėse.

Toks stovis paaiški iš Chicago mayo Kelly Keep Chicago Safe Komiteto raporto už šią metų pirmuosius keturis mėnesius.

Golfui aikštės atidarytos

Chicago parkuose Lincoln, Marquette ir Columbus gegužės 1 d. atidarytos devynių duobučių golfo aikštės. Įžangos imama po 25 centus.

Gegužės 7 d. bus atidaryta golfo aikštė Jackson parke su 18 duobučių. Įžanga 50c.

Valandos nuo 5:30 ryto iki 7:00 vakaro.

Vyriausybės užsakymai Illinoise fabrikuose

Visojo eilės fabriku ir firmų Illinoise šalies vyriausybės praėjusią savaitę pateikė užsakymų 2,619,146 dol. sumai.

Iš tos sumos Chicagai ir apylinkėms tenka 2,086,910 dol.

(„Draugas“ Acmie telephoto)

Cook apskrityje Brookfield žvėryne sekmadienį smalsuolių minios pasigerėjo beaiždiančiomis dviem pandomis, kurios pirmą kartą krūvon buvo suleistos.

Planuoja imti tik nevedusiuosius

Ziniomis iš Washingtono, nacionalinis karinės vyrų konskripcijos boardas planuoja pataisyti vyrų ėmimo kareivauti taisykles taip, kad būtų priimami tik iki 26 metų amžiaus vyrai ir tik nevedusieji.

Karo vadovybė randa, kad kareivauti tinkamiausi vyrai yra nevedę nuo 21 iki 26 metų amžiaus. Karininkai pripažįsta, kad nuo 26 iki 35 m. amž. vyrus yra sunkiau ir apmokyti, negu jaunesniuosius.

Sakoma, minėtas vyrų ėmimo sumanymas esąs rimtai svarstomas. Ir toks taisyklių pakeitimas nebūsiąs reikalingas privalomojo kareivavimo įstatymui priedo, arba naujo įstatymo.

Sudegė angaras

Northwest airpote, už trijų maių nuo Glenview, sudegė angaras, kuriame buvo taisomi lėktuvai. Nuostolių iki 5,000 dolerių.

Ką mažas įprasi, tą augęs atrasi. Liet. priež.

Chicagoj tulpių žydėjimas

Chicago parkų distriktas praneša, kad mūsų miestelėse tulpių žydi. Tas yra žydinčių tulpių laikotarpis. Daugiau kaip vienas milijonas bulbelių praėjusią rudę susodinta parkuose ir išilgai bulvarų. Dabar įvairiaspalvės tulpių traukia į save kiekvieno akį.

Anot parkų distrikto viršininko G. T. Donoghue, karo laiku Europoje yra sunkumų gauti Amerikai reikalingą kiekį tulpių bulbelių. Pirmiau jos buvo importuojamos iš Olandijos. Šiandien iš ten importas uždarytas.

1939 metais J. A. Valstybės iš Olandijos parsisiųsdino apie 111 milijonų tulpių bulbelių. 1940 metais iš ten mažas kiekis gautas. Tad apie 20 milijonų importuota iš Anglijos.

Paskutiniaisiais metais tulpių imta didesniu užsimojimu auginti. Texas, Virginia, Oregon, Washington ir keliose kitose valstybėse. Pareikalavimai tačiau tik dalinai aprūpinti.

Chicago parkų distriktas iš praėjusių metų derliaus su taupę žymią dalį tulpių bulbelių, kurios susodintos šian dien dabina mūsų parkus ir bulvarus.

Vedybos

Gauti leidimai tuoktis:

Matthew Yonikas, Barbara Armstrong, 49—44.

Frank G. Lakis, Lois DeHaan, 22—19.

Hiram McCauley, Betty Machanis, 30—21.

Bruno A. Stanis, Julia D. Zilvitis, 25—23.

Henry S. Grandys, Florence H. Adamszyk, 21—22.

Louis Anton, Johanna No-reika, 26—22.

Josep P. Valutis, Bernice Zeszutka, 26—20.

Pasisekimo paslaptis yra ne tame, kad niekad nesuklydus, arba neapsivylus, bet tame, kad nenupuolus dvasia.

Penki auto susidaužė; 4 žuvo

Plente 41, arti Kenosha, Wisc., sekmadienį vėlai vakare susidaužė du automobiliai ir ant jų užlėkė dar kiti trys. 4 asmenys užmušta ir 4 kiti sužeista.

Užmušti: Eugene J. Branski, 39 m., Adam Saladis, 45 m. iš Kenosha, jo žmona Eve, 42 m. ir jūdvių sūnus Adam, 11 m. amž.

Sunkiai sužeisti: Branskio žmona, Donald Saladis, 8 m., John Bernatowicz, 60 m., ir William Leski, 45 m. amž. Pastarieji trys iš Kenosha.

Chicagoj automobilių nelaimėse sekmadienį 7 asmenys žuvo.

Zinomo gražaus Riverview parko vadovybė praneša, kad vasaros sezonui šis parkas bus atidarytas šio gegužės mėn. 14 d.

Šiame pramogų parke šiomet bus eilė naujų įdomybių.

PASKOLA ČIA GAUSI greit, lengvai išmokėjimas —
NUO 5 IKI 20 METŲ.
MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. CERMACK ROAD
Tel.: CANAL 8887
Mokame 3½% Dividendų
Ben. J. Kazanauskas, Sec.
TURTAS \$1,000,000.00
VIRŠ

Jei Insurance Reik,
PAS VILEIŠI EIK!
•
DR. PETRAS VILEIŠIS, Atstovas
•
The Prudential Ins. Co. of America
OFFICE:
175 W. JACKSON BLVD.
SUITE A-1820
Home Office: Newark, N. J.
RESIDENCIJA:
4432 So. California Avenue
Tel. LAFayette 0771

× **Sv. Jurgio parapijos** bažnyčioj praėjusią sekmadienį per sumą surinkta aukų \$340, kurie pasiųsti Amerikos vyskupų sudarytam komitetui šelpti nukentėjusias nuo karo Europos valstybes, inimant ir Lietuvą.

× **Sv. Jurgio parapijos** choras praėjusią sekmadienį savo giedojimu per sumą visus žavėjo. „Regna Terrae“ solo dalis puikiai išpildė dainininkė Ona Piežienė. Plačiau bus rytoj.

× **Phillip Morris** cigaretų rūkantieji, gal, dar nežino, kad tos kompanijos vice prezidentas Alfred E. Lyon yra žymus veikėjas katalikų labdarybėj. Už tą darbuotę šiomis dienomis Sv. Tėvas Popiežius Pijus XII jį apdovanojo medaliu.

× **Sv. Kryžiaus parapijos** bažnyčioj 40 val. atleidai baigiasi šį vakarą. Varg. V. Daukšai ir chorui į pagalbą suvažiuoja lietuvių parapijų vargonininkai. Atlaidų užbaiga bus įspūdinga.

× **Motėrų Sąjungos 20 kp.,** Brighton Park, pastarame susirinkime nutarė rengti pikniką rugp. 3 d., Lieppa darže. Kuopos pramoga (bunco party) praėjusią savaitę taip pat pavyko.

× **Sv. Petro ir Povilo** parapijos mokyklos vaikučiai mažais apsimarinimais sudėjo pinigų ir šiomis dienomis siūnia juos Pietų Amerikos misijoms, kun. Jakaičio statomai bažnyčiai. Puikus, sektingas pavyzdys kitoms mokykloms!

× **Aušros Vartų** parapijos choras dvi savo nares palydėjo moterystėn: A. Varaniūtė ir J. Miliauskaitė. Abi ilgametės choristės. Be choro, A. Varaniūtė seniau daug veikė vaidinimo mene. Retas choro rengiamas vaidinimas apsiėjo be jos. Šliūbas buvo: Varaniūtės praėjusią sekmadienį, Miliauskaitės — sekmadienį.

× **St. Gabaliauskas**, svečias iš Lietuvos, sekmadienį, gegužės 4 d. kalbėjo Chicago Heights lietuvių parapijos salėje. Nors tai mažutė kolonija, turinti nepilną 100 lietuvių šeimynų, bet labai geri patriotai ir susipratę lietuviai. Į prakalbas susirinko beveik visi vyresnio amžiaus lietuviai ir su dideliu atsidėjimu išklaušė kalbėtojo šiuropulingų įvykių iš okupuotos Lietuvos. Po svečio kalbos buvo rinkliava L. G. Fondui. Surinkta virš 30 dolerių, tai stambi auka iš tokios mažos kolonijos. Bravo, Chicago Heights lietuviai.

× **Kankakee, Ill.** — lietuvių kolonija antradienį vakare gegužės 6 dieną ruošia prakalbas neseniai atvykusiam iš Lietuvos Stasiui Gabaliauskui.

× **Westville, Ill.** kolonijoje — liet. kat. parapijos salėje St. Gabaliauskas kalbės trečiadienio, gegužės 7 dieną, vakare. Laukiama susirenkant visų Westville lietuvių.

× **Vytauto parke** pirmas šiemet piknikas įvyko praėjusią sekmadienį — ŠS. Petro ir Pauliaus parapijos piknikas. Esant šiltai dienai, žmonių privažiavo daug.

× **Sunkiai serga J. Petra-**vičienė, gyv. 2906 W. 39th Place.

× **Springfield, Ill.** anglių spauda plačiai aprašė prez. A. Smetonos atvykimą.

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-ti METAI
APTARNAUJA CHICAGOS ir APYLINKES LIETUVIJA
Vienintelis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje —
Leidžiamas 9 Syklus į Savaitę
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC-1450 kil.

AR DAUG KORO SUEGINAT ŽIEMOS METU?
Vartodami ROCK WOOL Namų Insuliaciją Sutaupysite Daug Pinigų.
Laikui bėgant, Jūs vistiek insuliuosite savo namus, nes:
1. Sutaupysite 40% kuro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taupo namų šilumą;
5. Duoda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.
Apskaičiavimas Dykai!
Parpinaime F.H.A. Paskolintimus ar išmokėjimus.
Mes taip pat pardudame visokių stogų ir sienų dengimo medžiagų.
ALEX ALESAUSKAS
CHICAGO REPRESENTATIVE
6343 S. Western Ave. Republic 6051
Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave., tel.